

სს „სილქ როუდ ბანკი“

2021 წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	9
1. ზოგადი ინფორმაცია	9
2. მომზადების საფუძველი.....	10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	11
4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა	29
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	40
6. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	40
7. ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები	40
8. მოგების გადასახადის სარგებელი	41
9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	42
10. მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	42
11. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	43
12. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	44
13. ძირითადი საშუალებები.....	47
14. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	48
15. სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	49
16. სუბორდინირებული სესხი	50
17. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები	50
18. პირობითი ვალდებულებები.....	51
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	51
20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები.....	53
21. რისკების მართვა	54
22. COVID-19-ის გავლენა.....	61
23. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	62

შპს „KPMG Georgia“
 ჯი ემ თი პლაზა, სართული 5
 მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი , N4, (ნაკვ.66/4)
 თბილისი, საქართველო 0105
 ს/კ 404437695
 ტელეფონი: +995 322 93 5713
 ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „სილქ როუდ ბანკი“-ს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს "სილქ როუდ ბანკის" (შემდგომში „ბანკი“), ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგებისა ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ბანკისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს ჩვენი მოსაზრებისთვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვსურს თქვენს ყურადღება შევაჩეროთ ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომელშიც მითითებულია, რომ 2021 წელს ბანკმა აღრიცხა 919 ათასი ლარის ოდენობით ზარალი, დაგროვილი ზარალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 6,543 ათას ლარს და ბანკს აქვს ისტორია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნის დარღვევის. აღნიშნული მოვლენები და გარემოებები, მე-2 შენიშვნაში აღწერილ სხვა საკითხებთან ერთად, მიუთითებს არსებითი განუსაზღვრელობის არსებობაზე, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს ბადებს ბანკის უნართან დაკავშირებით, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება, ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს. მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავცნობით მმართველობის ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკვნით, სხვა ინფორმაცია:

- შეესაბამება თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.“

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთი მექანიზმების შემუშავებაზე, რომლებსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის უნარის შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ბანკის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხს აგებენ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, არის თუ არა ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი, რომ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი მოსაზრების საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, დამახინჯებას, ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნი, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვეველობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნი, რომ ადგილი აქვს არსებით განუსაზღვრელობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი მოსაზრება. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ბანკის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ნათია თევზაძე

ნათია

შპს "KPMG Georgia"
 თბილისი, საქართველო
 6 მაისი, 2022 წელი

სს „სილოქ როლდ ბანკი“
2021 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ლარი'000	შენიშვნები	2021	2020
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	5	5,372	5,652
საპროცენტო ხარჯი	5	(2,038)	(1,367)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		3,334	4,285
საკომისიო შემოსავალი		555	354
საკომისიო ხარჯი		(141)	(86)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		414	268
წმინდა მოგება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან	21	2,532	348
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(1,209)	(81)
წმინდა გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) სავალო ფინანსურ აქტივებსა და სასესხო ვალდებულებებზე	4	485	(744)
გაუფასურების აღდგენა გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე		26	544
წმინდა ამონაგები გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		16	10
წმინდა ზარალი ფინანსური ინსტრუმენტების მოდიფიკაციებიდან		-	(106)
ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	6	(3,261)	(2,652)
ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები	7	(3,002)	(2,913)
სხვა ხარჯები		(309)	(40)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(974)	(1,081)
მოგების გადასახადიდან მიღებული სარგებელი	8	55	11
წლის ზარალი		(919)	(1,070)
სხვა სრული (ზარალი)/შემოსავალი			
<i>ერთეულები, რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში</i>			
მიწის და შენობების გადაფასება	13	(629)	1,273
სულ სხვა სრული (ზარალი)/შემოსავალი		(629)	1,273
სულ სრული (ზარალი)/შემოსავალი წლის განმავლობაში		(1,548)	203

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც წარმოდგენილია გვერდებზე 5-63, დამტკიცებულია 2022 წლის 6 მაისს ხელმძღვანელობის მიერ და ხელმოწერილია, მისი სახელით, შემდეგი პირების მიერ:

არჩილ ლურსმანაშვილი
 აღმასრულებელი დირექტორი

ბექა კვაჭავაძე
 ფინანსური დირექტორი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „სილქ როუდ ბანკი“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის

ლარი'000	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	14,139	5,631
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	10	2,278	1,171
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	11	40,845	41,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	12	14,938	10,943
ძირითადი საშუალებები	13	20,680	20,805
არამატერიალური აქტივები		241	29
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	12	3,512	3,740
სხვა აქტივები	21	994	3,273
სულ აქტივები		97,627	87,494
ვალდებულებები			
სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	15	23,258	12,500
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	14	7,702	7,540
სუბორდინირებული სესხი	16	2,501	-
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	15	1,873	1,866
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	8	94	149
სხვა ვალდებულებები		794	2,486
სულ ვალდებულებები		36,222	24,541
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	61,146	61,146
რეზერვები		6,802	9,641
დაგროვილი ზარალი		(6,543)	(7,834)
სულ კაპიტალი		61,405	62,953
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		97,627	87,494

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ლარი'000	შენიშვნები	2021	2020
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
ზარალი		(919)	(1,070)
<i>კორექტირებები:</i>			
ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებები		1,775	(1,375)
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		1,209	81
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი		745	-
ცვეთა და ამორტიზაცია		581	448
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(3,334)	(4,285)
წმინდა გაუფასურების (აღდგენა)/ზარალი სესხებსა და ავანსებზე		(482)	668
საგადასახადო შემოსავალი		(55)	(11)
გაუფასურების აღდგენა გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე		(26)	(544)
წმინდა მოგება გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		(16)	(10)
წმინდა გაუფასურების (აღდგენა)/ზარალი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე		(3)	76
წმინდა ზარალი ფინანსური ინსტრუმენტების მოდიფიკაციებიდან		-	106
ჩამოწერილი გასაყიდად გამიზნული აქტივები		-	89
		(525)	(5,827)
<i>ცვლილებები:</i>			
მომხმარებლებისგან მიღებულ დეპოზიტებში		904	(10,399)
გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში		270	31
მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებში		(3,847)	2,279
სხვა ვალდებულებებსა და ანარიცხებში		(1,766)	(73)
მოთხოვნებში საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ		(1,178)	2,277
სხვა აქტივებში		(200)	(385)
		(6,342)	(12,097)
მიღებული პროცენტი		5,554	5,190
გადახდილი პროცენტი		(1,992)	(1,388)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,780)	(8,295)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		2,214	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		1,000	1,000
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(3,987)	(451)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(269)	(23)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		-	(22,785)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,042)	(22,259)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსულობები	15	316,423	199,276
სუბორდინირებული სესხიდან მიღებული შემოსულობები		2,500	-
სადეპოზიტო სერტიფიკატების გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობები	15	-	1,855
ნასესხები სახსრების დაფარვა	15	(305,703)	(186,776)
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		13,220	14,355
წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		9,398	(16,199)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		5,631	21,064
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(890)	766
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	9	14,139	5,631

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „სილქ როუდ ბანკი“
2021 წლის კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ლარი'000	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	61,146	8,368	(6,764)	62,750
სულ სრული შემოსავალი				
წლის ზარალი	-	-	(1,070)	(1,070)
სხვა სრული შემოსავალი				
მიწის და შენობების გადაფასება	-	1,273	-	1,273
სულ სხვა სრული შემოსავალი	-	1,273	-	1,273
სულ სრული შემოსავალი	-	1,273	(1,070)	203
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	61,146	9,641	(7,834)	62,953
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	61,146	9,641	(7,834)	62,953
სულ სრული ზარალი				
წლის ზარალი	-	-	(919)	(919)
სხვა სრული ზარალი				
მიწის და შენობების გადაფასება	-	(629)	-	(629)
რეალიზებულ ძირითად საშუალებებზე გადაფასების რეზერვის ტრანსფერი	-	(2,210)	2,210	-
სულ სხვა სრული ზარალი	-	(2,839)	2,210	(629)
სულ სრული ზარალი	-	(2,839)	1,291	(1,548)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	61,146	6,802	(6,543)	61,405

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1. ზოგადი ინფორმაცია

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „სილქ როუდ ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს ქართულ სააქციო საზოგადოებას.

ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღებას და კრედიტების გაცემას, თანხის გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებსა და სხვა საბანკო მომსახურების გაწევას მისი კორპორატიული და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია ზაარბრიუკენის მოედანი №2, თბილისი, საქართველო. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი ("სებ"; საქართველოს ცენტრალური ბანკი). ბანკი თავის საქმიანობას ახორციელებს სალიცენზიო ნომრით 238.

ბანკის სარეგისტრაციო ნომერია 201955027 და სარეგისტრაციო ორგანო დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის სასამართლო.

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის აქციონერები არიან:

სახელი	საკუთრება %	
	2021	2020
„Silk Road Group Holding (Malta) Limited“	61.76	99.99
შპს "პარტომტა"	38.23	-
სხვა	0.01	0.01
სულ	100.00	100.00

2021 წლის 12 ნოემბერს, შპს "პარტომტამ" (იერკინ ტატიშევის მიერ კონტროლირებული კომპანია) "Silk Road Group Holding (Malta) Limited"-ისგან ბანკის 38.23%-იანი წილი შეიძინა.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი არის ქართველი ბიზნესმენი, გიორგი რამიშვილი, რომელსაც ბანკის გარეთ რიგი სხვა ბიზნეს ინტერესები გააჩნია. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

ბანკის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური და ფინანსური ფაქტორები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. COVID-19 კორონავირუსის პანდემიამ და ომმა უკრაინაში 2022 წელს კიდევ უფრო გაზარდა გაურკვეველობა ბიზნეს გარემოში.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

(b) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და მიწისა და შენობებისა, რომლებიც ასახულია სამართლიანი ღირებულებით და გასაყიდად გამიზნული აქტივებისა, რომლებიც ასახულია საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

(c) ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე, მიუხედავად იმისა, რომ ბანკმა აღრიცხა 919 ათასი ლარის ოდენობით ზარალი 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის (2020: 1,070 ათასი ლარის ოდენობით ზარალი) და ბანკი წარსულში ვერ აკმაყოფილებდა საქართველოს ეროვნული ბანკის ("სებ") მიერ დაწესებულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნას. ბანკმა საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიიღო უფლებაზე უარის თქმის დოკუმენტი თავდაპირველი დარღვევისას 2020 წლის 31 დეკემბრამდე, შემდგომ, 2021 წლის 30 ივნისამდე, ხოლო შემდეგ 2021 წლის 31 დეკემბრამდე. 2021 წლის აგვისტოში ბანკმა აღადგინა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნა, ხოლო 2021 წლის 30 დეკემბერს, ბანკის საზედამხედველო კაპიტალი დამატებით გაზარდა 2,500 ათასი ლარის ოდენობით სუბორდინირებული სესხის აქციონერისგან ("Silk Road Group Holding (Malta) Limited") ალების გზით (იხ. შენიშვნა 16). წლის დასასრულის შემდგომ, არსებობს გაურკვევლობები მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის შენარჩუნებასთან დაკავშირებით, რადგან მიუხედავად იმისა, რომ დირექტორებმა ბანკის შიდა ზრდისა და დამატებითი ფინანსების შესანარჩუნებლად გარკვეული ზომები შეიმუშავეს, ბანკის ბიზნესი და მიმდინარე ეკონომიკური ვითარება ისეთია, რომ ფულადი სახსრების შემოღინების ვადებში შეიძლება მოხდეს მნიშვნელოვანი არაპროგნოზირებადი ცვლილებები. ამ არსებითმა განუსაზღვრელობამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვის ქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი განაგრძოს საქმიანობა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის მიხედვით და განაგრძოს თავისი აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების შესრულება ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობის პროცესში.

"Silk Road Group (Malta) Limited"-მა დააფიქსირა განზრახვა, რომ შემდგომშიც ხელმისაწვდომი გახადოს ფინანსური რესურსი ბანკის საჭიროების შესაბამისად, რათა ბანკმა დააკმაყოფილოს საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები და განაგრძოს საქმიანობა. ისევე როგორც ნებისმიერი სხვა კომპანია, რომელიც იმედებს ჯგუფის სხვა საწარმოების ფინანსურ მხარდაჭერაზე ამყარებს, დირექტორებიც აცნობიერებენ, რომ ვერ იქნებიან დარწმუნებული იმაში, რომ აღნიშნული მხარდაჭერა გაგრძელდება, თუმცა, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის არ ყოფილა მიზეზი რომ მათ სხვაგვარად ეფიქრათ. თუმცა, "Silk Road Group (Malta) Limited"-ის განზრახვა და უნარი განაგრძოს პირდაპირი მხარდაჭერის გაწევა უწყვეტად, ბანკის საქმიანობის დასტაბილურებამდე, დამოკიდებულია დირექტორების კონტროლის ფარგლებს გარეთ არსებულ ფაქტორებზე.

ზემოაღნიშნული გარემოებების საფუძველზე დირექტორებს მიაჩნიათ, რომ მიზანშეწონილია ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს რაიმე კორექტირებას, რომელიც შეიძლება გამოწვეული იყოს მომზადების საფუძველის შეუსაბამობით.

(d) სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ბანკის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(e) შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობის, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას, რომლებიც მოქმედებენ ბანკის ფინანსური აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენებასა და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლისა და ხარჯების წარდგენილ თანხებზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისაგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 2 (c) – უწყვეტი ფუნქციონირების შეფასება;
- შენიშვნა 3(e)(vi) და შენიშვნა 4 - იმ კრიტერიუმების განსაზღვრა, რომლებიც გამოიყენება ფინანსურ აქტივზე საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის განსაზღვრისთვის მისი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში ჩართვის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოყენებული მოდელების შერჩევა და დამტკიცება.

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი ცვლილებების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 4 - ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში შესატანი ინფორმაციის განსაზღვრა, ანაზღაურებადი ფულადი ნაკადების შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების და მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის ჩათვლით;
- შენიშვნა 13 - მიწისა და შენობების შეფასება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ბანკი თანმიმდევრულად იყენებდა შემდეგ სააღრიცხვო პოლიტიკებს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(a) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ბანკის შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის (კორექტირებულ ეფექტური პროცენტით, გაუფასურებით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, კონვერტირებულს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება ისტორიული ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების განხორციელების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. კონვერტაციის დროს წარმოქმნილი საკურსო სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(b) პროცენტი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის მიხედვით:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე;

ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებისას, გარდა შექმნილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივებისა, ბანკი ვარაუდობს სამომავლო ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობის გათვალისწინებით, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. შექმნილი ან შექმნილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, გამოითვლება საკრედიტო რისკით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების ჩათვლით.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავს გარიგების ხარჯებს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. გარიგების ხარჯები მოიცავს დამატებით ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შექმნას ან გამოშვებას.

ამორტიზებული ღირებულება და მთლიანი საბალანსო ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების „ამორტიზებული ღირებულება“ არის ღირებულება, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული ძირითადი გადასახდელი თანხები, დამატებული ან გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით, ნებისმიერი სხვაობისა თავდაპირველ ღირებულებასა და დაფარვის თარიღისთვის არსებულ ღირებულებას შორის, და ფინანსური აქტივებისთვის, დაკორექტირებული ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული „ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება“ წარმოადგენს ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებას ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებამდე.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის გამოთვლა

ფინანსური აქტივისა ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ანგარიშდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას. საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის გამოთვლისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით) ან ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გადახედილია მცოცავი განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების პერიოდული ხელახალი შეფასების შედეგად, რათა ასახულ იქნეს პროცენტის საბაზრო განაკვეთის ცვლილებები.

თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა საკრედიტო რისკით, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უბრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის მეთოდს.

ფინანსური აქტივებისთვის რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას იყო საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლის მეთოდი არ უბრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს, მიუხედავად აქტივის საკრედიტო რისკის აღდგენისა.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის, იხილეთ შენიშვნა 3(e)(vii).

წარდგენა

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს პროცენტს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე.

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი საპროცენტო ხარჯი მოიცავს პროცენტს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე.

(c) საკომისიოები

საკომისიო ხარჯი და შემოსავალი, რომელიც ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს შეტანილია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთში (იხ. შენიშვნა 3(b)).

თუ არ არის მოსალოდნელი, რომ სასესხო ვალდებულება გამოიწვევს სესხის გამოყენებას, მაშინ დაკავშირებული სასესხო ვალდებულების საკომისიო აღიარებულია წრფივი მეთოდის მიხედვით ვალდებულების მოქმედების ვადის განმავლობაში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 და ნაწილობრივ ფასს 15-ი. ამ შემთხვევაში, ბანკი ჯერ იყენებს ფასს 9-ს, რომ დაყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი, რომელიც ფასს 9-ის ფარგლებშია და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს.

საკომისიო შემოსავალი ანგარიშის უწყვეტი მართვისთვის ირიცხება კლიენტის ანგარიშზე ყოველთვიურად. ურთიერთგაცვლის, უცხოური ვალუტის გარიგებების და ოვერდრაფტებისთვის გარიგების საკომისიო ირიცხება მომხმარებლის ანგარიშს, როდესაც გარიგებას აქვს ადგილი. მომსახურების საკომისიო დარიცხულია ყოველთვიურად და დაფუნდებულია ფიქსირებულ განაკვეთებზე, რომლებიც ყოველწლიურად გადაიხედება ბანკის მიერ. შემოსავალი ანგარიშის მომსახურებიდან და მომსახურების საკომისიო აღიარდება დროის განმავლობაში მომსახურების გაწევასთან ერთად. გარიგებებთან დაკავშირებული შემოსავალი აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში როდესაც ადგილი აქვს გარიგებას.

სხვა საკომისიო ხარჯები ძირითადად უკავშირდება გარიგებების და მომსახურების საკომისიოს, და აღიარდება ხარჯად მომსახურების მიღებისთანავე.

(d) დაბეგვრა

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც უკავშირდება სხვა სრულ შემოსავალში ასახულ ერთეულებს ან პირდაპირ კაპიტალში ასახულ გარიგებებს აქციონერებთან, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის. მიმდინარე გადასახადის ხარჯი ასევე მოიცავს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებსა და სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვრულ მოცულობაზე მეტი წარმომადგენლობითი ხარჯები.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2017 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2019 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც ხარჯი დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტიური გადახდის თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადახდილ იქნა დივიდენდი.

(ii) გადავადებული გადასახადი

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება ფინანსური აღრიცხვის მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ ოდენობებს შორის დროებით სხვაობებთან მიმართებაში.

გადავადებული გადასახადი აღირიცხება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლის გამოყენებაც მოსალოდნელია დროებით სხვაობებზე მათი აღდგენისას, იმ კანონებზე დაყრდნობით, რომლებიც ძალაშია ან დიდწილად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მიჰყვება ბანკის მოლოდინებს, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომ აღადგინოს და დააკმაყოფილოს მისი აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები იქნება ხელმისაწვდომი 2023 წლის 1 იანვრამდე, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალების და კრედიტების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები შემცირებულია იმ ოდენობით, რამდენადაც ხელმისაწვდომი იქნება დაბეგვრადი მოგება, რომლის საპირწონედაც დროებითი გამოქვითვადი სხვაობები შეიძლება იქნას გამოყენებული.

ზემოთ აღნიშნული ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, 2023 წლის 1 იანვრის შემდგომ საქართველოში რეგისტრირებულ საფინანსო დაწესებულებებს არ ექნებათ განსხვავებები აქტივების საგადასახადო საფუძვლებსა და საბალანსო ღირებულებებს შორის, შედეგად არ წარმოიშობა გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები.

(e) ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

ბანკი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებსა და დეპოზიტებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი (ჩვეულებრივი გზით განხორციელებული შესყიდვებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვების ჩათვლით) აღიარდება ვაჭრობის თარიღისთვის, ანუ თარიღი როდესაც ბანკი ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება (თუ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს არ წარმოადგენს) თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას ზოგადად წარმოადგენს მის გარიგების ფასს.

(ii) კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს (SPPI).

სავალო ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ორივე შემდეგი პირობა დაკმაყოფილებულია და ის არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

როდესაც სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სავალო ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება, კუმულაციური ამონაგები ან ზარალი ადრე აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში, რეკლასიფიცირებულია კაპიტალიდან მოგებაში ან ზარალში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული.

დამატებით, პირველადი აღიარებისას, ბანკს შეუძლია შეუქცევადი წესით განსაზღვროს ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასების მოთხოვნებს, თუ ეს მნიშვნელოვნად შეამცირებს ან აღმოფხვრის სააღრიცხვო შეუსაბამობას, რაც სხვა შემთხვევაში წარმოიშვება.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ბანკი აფასებს ბიზნეს მოდელის მიზანს, რომლის ფარგლებშიც ხდება ფინანსური აქტივების პორტფელის მართვა, რადგან ეს ყველაზე კარგად ასახავს ბიზნესის მართვის და ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის მიწოდების ფორმებს. განხილული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული პოლიტიკები და მიზნები და ამგვარი პოლიტიკების მოქმედება პრაქტიკაში. კერძოდ, არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელმწიფოებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის იმ ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან თანხვედრაზე, რომლებიც ამგვარ აქტივებს აფინანსებენ ან ფულადი სახსრების რეალიზაციაზე აქტივების გაყიდვის გზით;
- როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასების კომუნიკაცია ბანკის ხელმძღვანელობისთვის;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნეს მოდელის (და ამგვარ ბიზნეს მოდელში არსებული ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და როგორ იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას თუ მიღებულ სახელმწიფოებო ფულად ნაკადებს; და
- განვილი პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. თუმცა, ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება. ის წარმოადგენს ბანკის მთლიანი შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით ბანკის მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი ნაკადები.

ბანკის საცალო და კორპორატიული საბანკო საქმიანობა მოიცავს სესხებს კლიენტებზე, რომლებიც ფლობილია სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად. საცალო ბიზნესში სესხები მოიცავს ოვერდრაფტებს, არაუზრუნველყოფილი და უზრუნველყოფილი სესხების გაცემას. აღნიშნული პორტფელებიდან სესხების გაყიდვა ძალიან იშვიათია.

კონკრეტული სასესხო ფასიანი ქაღალდები ბანკის მიერ ფლობილია ცალკე პორტფელში გრძელვადიანი შემოსავლიანობისთვის. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები შეიძლება იქნას გაყიდული, მაგრამ მსგავსი გაყიდვები არ არის მოსალოდნელი რომ იქნება ხშირი. ბანკი ითვალისწინებს, რომ მსგავსი ფასიანი ქაღალდები ფლობილია ბიზნეს მოდელის ფარგლებში რომლის მიზანია აქტივების შენახვა სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად.

სავაჭროდ ფლობილი და მართვის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რადგან მათი ფლობის მიზანი არ არის არც სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და არც ფინანსური აქტივების გაყიდვა.

შეფასება იმისა, თუ რამდენად წარმოადგენს სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, "ძირი თანხა" განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება მისი თავდაპირველი აღიარებისას. „პროცენტი“ განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულების ანაზღაურება, გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკისა და გასესხებასთან დაკავშირებული სხვა ტიპური რისკებისა და დანახარჯების (მაგალითად ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები) სანაცვლოდ, ასევე მოგების მარჟა.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხებისა და პროცენტის გადახდას, ბანკი ითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელმწიფოებო პირობებს. ეს ასევე მოიცავს შეფასებას იმისა, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელმწიფოებო პირობას, რომელმაც შესაძლოა ისეთი ფორმით შეცვალოს სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების ვადები ან ოდენობა, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს მოცემულ პირობას.

შეფასების განხორციელებისას, ბანკი ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირობითი ვითარებები, რომლებიც შეცვლიან ფულადი ნაკადების ოდენობას და ვადებს;
- ლევერიჯის ფუნქციები;
- წინასწარი დაფარვისა და ვადის გახანგრძლივების პირობები;
- პირობები, რომლებიც ზღუდავენ ბანკის უფლებას მოითხოვოს ფულადი ნაკადები კონკრეტული აქტივებიდან (მაგ. შეთანხმება აქტივებზე „რეგრესის უფლების გარეშე“); და
- ვითარებები, რომლებიც ცვლიან „ფულის ღირებულება დროში“ ანაზღაურებას - მაგ. საპროცენტო განაკვეთების პერიოდული ცვლილება.

სესხები რეგრესის უფლების გარეშე

ზოგიერთ შემთხვევებში, ბანკის მიერ გაცემული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია მსესხებლის გირაოთი ზღუდავს ბანკის მხრიდან შესაბამისი გირაოს ფულადი ნაკადების მოთხოვნის უფლებას (სესხები რეგრესის უფლების გარეშე). ბანკი იყენებს მსჯელობას იმის შეფასებისას აკმაყოფილებს თუ არა სესხები „რეგრესის უფლების გარეშე“ მხოლოდ ძირითადი თანხებისა და პროცენტის გადახდებს კრიტერიუმს. ბანკი როგორც წესი, მსჯელობისას, ითვალისწინებს შემდეგ ინფორმაციას:

- განსაზღვრავს თუ არა სახელშეკრულებო გარიგება სესხის ფულადი გადახდების კონკრეტულ ოდენობებს და თარიღებს;
- გირაოს სამართლიანი ღირებულება უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის ოდენობასთან მიმართებაში;
- მსესხებლის უნარი და სურვილი განახორციელოს სახელშეკრულებო გადახდები, გირაოს ღირებულების კლების მიუხედავად;
- რამდენად წარმოადგენს გირაო მსესხებლის აქტივების მთლიან ან არსებით ნაწილს; და
- მიიღებს თუ არა ბანკი სარგებელს შესაბამისი აქტივის ღირებულების ზრდიდან.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები არ რეკლასიფიცირდება მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს.

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი აკლასიფიცირებს მის ფინანსურ ვალდებულებებს, სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ისევე როგორც აღრიცხავს - ამორტიზებული ღირებულებით.

(iii) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ბანკი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ბანკი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა (ან აღიარებაშეწყვეტილი აქტივის იმ ნაწილის საბალანსო ღირებულებას) და (i) მიღებულ ოდენობას (ნებისმიერ მიღებულ ახალ აქტივს გამოკლებული ახალი ნაკისრი ვალდებულება - ჩათვლით) და (ii) ნებისმიერი კუმულაციური ამონაგების ან ზარალის (რომელიც აღიარებულ იქნა სხვა სრულ შემოსავალში) ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ბანკი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მის ფინანსურ მდგომარეობაში აღიარებულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემული აქტივების ან მათი ნაწილის ყველა ან არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას, მსგავს შემთხვევებში, გადაცემული აქტივების აღიარება არ წყდება. მსგავსი გარიგებების მაგალითებია ფასიანი ქაღალდების გასესხება და ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები.

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის.

(iv) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ბანკმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები.

თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით დამატებული ნებისმიერი შესაბამისი გარიგების ხარჯები. მოდიფიცირების ფარგლებში მიღებული ნებისმიერი საკომისიო აღირიცხება შემდეგნაირად:

- საკომისიოები, რომლებიც შესულია ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში და საკომისიოები, რომლებიც შესაბამისი გარიგების ხარჯების ანაზღაურებას წარმოადგენს, შეტანილია აქტივის თავდაპირველ შეფასებაში; და
- სხვა საკომისიოები, რომლებიც შესულია მოგებაში ან ზარალში აღიარების შეწყვეტისას წარმოშობილი ამონაგების ან ზარალის ნაწილის სახით.

თუ ფულადი ნაკადები იცვლება როდესაც მსესხებელი ფინანსური სირთულეების წინაშეა, მაშინ მოდიფიცირების მიზანი როგორც წესი არის საწყისი სახელშეკრულებო პირობების მაქსიმალურად აღდგენა და არა ახალი აქტივის წარმოქმნა არსებითად განსხვავებულ პირობებზე. თუ ბანკი ფინანსური აქტივის ისეთ მოდიფიცირებას გეგმავს, რაც ფულადი ნაკადების პატიებას გამოიწვევს, მაშინ ის თავდაპირველად აფასებს შესაძლებელია თუ არა აქტივის გარკვეული ნაწილის ჩამოწერა, მანამ სანამ მოდიფიცირებას ექნება ადგილი (იხილეთ ქვემოთ ჩამოწერის პოლიტიკები). ეს მიდგომა გავლენას ახდენს რაოდენობრივი შეფასების შედეგებზე და ნიშნავს, რომ როგორც წესი ესეთ შემთხვევებში აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივის მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ბანკი პირველ რიგში ხელახლა ითვლის ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და აღიარებს საბოლოო კორექტირებას როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისთვის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც გამოყენებულია მოდიფიცირებით განპირობებული შემოსულობის ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია მოდიფიცირების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. მოდიფიცირებისას გაწეული ან მიღებული ნებისმიერი საკომისიო ან ხარჯები აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ ვადაზე.

თუ ეს მოდიფიცირება გამოწვეულია მსესხებლის ფინანსური სირთულეებით (იხ. შენიშვნა 3(e)(vii)), მაშინ შემოსულობა ან ზარალი წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალთან ერთად. სხვა შემთხვევაში, ის წარმოდგენილია როგორც ეფექტური პროცენტის მეთოდით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი (იხ. შენიშვნა 3(b)).

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მოდიფიცირებულია მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილი ოდენობა მოიცავს გადაცემულ არა-ფინანსურ აქტივებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და ნაკისრ ვალდებულებებს, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების ჩათვლით.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ფინანსური ვალდებულების მოდიფიცირება არ არის აღრიცხული როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება გადაანგარიშებულია მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით და შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოყენებული მოდიფიცირებით განპირობებული შემოსულობის ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია მოდიფიცირების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების დარჩენილ ვადაზე ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოთვლით.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ბანკს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

შემოსავალი და ხარჯები წარმოდგენილია წმინდად მხოლოდ ფასს სტანდარტებით ნებადართულის შემთხვევაში, ან მსგავსი გარიგებების ჯგუფიდან მიღებული შემოსულობებისთვის და ზარალებისთვის.

(vi) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან ან გადაიხდება ვალდებულებების გადაცემისას ჩვეულებრივი გარიგების ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისათვის ძირითად ბაზარზე ან მისი არარსებობის შემთხვევაში უფრო ხელსაყრელ ბაზარზე, რომელიც ბანკისათვის ხელმისაწვდომია მოცემული თარიღისათვის. ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ასახავს მისი გადაუხდელობის რისკს.

ბანკი ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას აფასებს ამ ინსტრუმენტისათვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასების გამოყენებით იმ შემთხვევაში თუ ეს ინფორმაცია ხელმისაწვდომია. ბაზარი არის "აქტიური", თუ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული გარიგებები წარმოებს საკმარისი სიხშირით და მოცულობით, რაც უზრუნველყოფს ფასების შესახებ ინფორმაციის რეგულარულად მიღებას.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტიურ ბაზარზე არ არსებობს კოტირებული ფასი, ბანკი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ შესაბამისი ბაზრის ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს და მაქსიმალურად ამცირებენ არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. შერჩეული შეფასების ტექნიკა ითვალისწინებს ყველა ფაქტორს, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ გარიგების ღირებულების შეფასებისას.

ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას მისი სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება არის გარიგების ღირებულება - ანუ მიღებული და გადახდილი თანხების სამართლიანი ღირებულება. თუ ბანკი მიიჩნევს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ღირებულებისაგან და სამართლიანი ღირებულების დადგენა ვერ ხერხდება ვერც კოტირებული ფასების საშუალებით აქტიურ ბაზარზე იდენტური აქტივის ან ვალდებულებისათვის, ვერც შეფასების ტექნიკის გამოყენებით, რომლისთვისაც ნებისმიერი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემი შეფასებულია როგორც არა-არსებითი სხვაობასთან მიმართებაში, მაშინ ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, კორექტირებული თავდაპირველი აღიარებისას არსებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის სხვაობის გადავადების მიზნით. შემდგომში, აღნიშნული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, შესაბამის საფუძველზე, ფინანსური ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს მომენტისა, როდესაც შეფასებას სრულად დაუჭერს მხარს ემპირიული ამოსავალი საბაზრო მონაცემები ან გარიგება დაიხურება.

ბანკი ახდენს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლის აღიარებას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის განმავლობაშიც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

(vii) გაუფასურება

იხილეთ ასევე შენიშვნა 4.

ბანკი აღიარებს ზარალის რეზერვებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- ფინანსური აქტივები რომლებიც წარმოადგენენ სასესხო ინსტრუმენტებს;
- სასესხო ვალდებულებები და გამოშვებული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები.

ბანკი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღრიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების აქტივები, რომელთაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (იხ. შენიშვნა 4).

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევებისაგან. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „1 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები. პირველ დონეზე განაწილებული ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ მომხდარა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში ან დაქვემდებარების მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდის განმავლობაში. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მაგრამ არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მიჩნეულია როგორც „მე-2 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები. მე-2 დონეზე განაწილებული ფინანსური ინსტრუმენტები არის ინსტრუმენტები, რომლებიც დაექვემდებარა საკრედიტო რისკის არსებით ზრდას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ რომლებიც არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აღიარებული და რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მოხსენებულია როგორც „3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტები“.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის ალბათობით შეწონილ შეფასებას. ის ფასდება შემდეგნაირად:

- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის:* როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულება (ე.ი. სხვაობა ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს მიერ მისაღებ ფულად სახსრებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ბანკი);
- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის:* სხვაობა მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის; და
- *გამოყენებული სასესხო ვალდებულებები:* ბანკის მიერ მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა (ვალდებულების გამოყენების შემთხვევაში) და იმ ფულად ნაკადებს შორის სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომლის მიღებასაც მოელის ბანკი.
- *ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები:* მოსალოდნელი გადახდები მფლობელის ასანაზღაურებლად გამოკლებული ნებისმიერი ოდენობები რომელთა, ამოღებასაც მოელის ბანკი.

მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებისას, შემდეგი დისკონტირების განაკვეთები გამოიყენება:

- *ფინანსური აქტივები, გარდა შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა: თავდაპირველი ეფექტური განაკვეთი ან მისი მიახლოება; და*
- *გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები: ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოება, რომელიც გამოყენებული იქნება სასესხო ვალდებულებიდან წარმოქმნილ ფინანსურ აქტივზე.*
- *გამოშვებული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები: განაკვეთი რომელიც ასახავს "ფულის ღირებულება დროში" მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ფულადი ნაკადების კონკრეტულ რისკებს.*

რესტრუქტურისებული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება იმისა უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა (იხ. შენიშვნა 3(e)(iii)) და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურისაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები შეტანილია არსებული აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გამოთვლებში (იხ. შენიშვნა 4).
- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურისაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი სამართლიანი ღირებულება განიხილება როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა შეტანილია არსებული ფინანსური აქტივისგან მიღებული ფულადი სახსრების დანაკლისის გამოთვლებში, რომელიც დისკონტირებულია აღიარების შეწყვეტის მოსალოდნელი თარიღიდან საანგარიშგებო თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, ბანკი აფასებს არის თუ არა ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები გაუფასურებული საკრედიტო რისკით („მე-3 დონის“ ფინანსური აქტივები). ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით“, როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

ყველა სესხისთვის (საცალო და ბიზნეს):

- მსესხებლის/კონტრაქტის ფინანსური მდგომარეობა საფრთხეს უქმნის მის უნარს დაფაროს სესხი;
- მსესხებლის ვალდებულება იქნა შემცირებული ძირი თანხის და/ან ფინანსური ინსტრუმენტზე დარიცხული პროცენტის ნაწილობრივ პატიებით ან ჩამოწერით;
- სესხის დასაფარად, ბანკმა უნდა გამოიყენოს გადახდის სხვა საშუალებები, მაგალითად: იპოთეკის ან მსესხებლის სხვა აქტივების გაყიდვა;
- სესხის ერთზე მეტი რესტრუქტურისაცია.

საცალო სესხებისთვის:

- მსესხებლის გარდაცვალება;
- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც იწვევს მსესხებლის უუნარობას დაფაროს თავისი სასესხო ვალდებულებები;

ბიზნეს სესხებისთვის:

- გაკოტრების წამოწყება მსესხებლის მხრიდან;
- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- თაღლითობის შემთხვევა ან შეცდომაში შემყვანი ინფორმაცია მსესხებლის მხრიდან, რამაც შესაძლოა კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე იქონიოს გავლენა;
- მსესხებლის სესხის ნებისმიერი ნაწილის მე-3 დონეზე გადატანა.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისათვის:

- კრედიტუნარიანობის სარეიტინგო სააგენტოების შეფასება;
- სესხის რესტრუქტურისა და ალბათობა, რის შედეგადაც მფლობელი გასწევს ზარალს ნებაყოფლობითი ან იძულებითი სესხის პატიების გზით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია შემდეგნაირად:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები: აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან გამოქვითვის სახით;
- სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები: როგორც წესი, ანარიცხის სახით;
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი მოიცავს როგორც გამოყენებულ ასევე გამოუყენებელ კომპონენტებს, და ბანკი ვერ ახერხებს სასესხო ვალდებულების კომპონენტზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენას მის გამოყენებულ კომპონენტზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისგან განცალკევებით: ბანკი წარდგენს გაერთიანებულ ზარალის რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. გაერთიანებული ოდენობა წარმოდგენილია გამოყენებული კომპონენტის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან გამოქვითვის სახით. ზარალის რეზერვის ნებისმიერი ზედმეტობა გამოყენებული კომპონენტის მთლიან ოდენობაზე წარმოდგენილია ანარიცხის სახით; და

ჩამოწერები

სესხები და სასესხო ფასიანი ქაღალდები ჩამოიწერება (მთლიანად ან ნაწილობრივ) როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი ფინანსური აქტივის ნაწილობრივი ან მთლიანი აღდგენისა. ეს არის ისეთი შემთხვევა, როდესაც ბანკი განსაზღვრავს, რომ მსესხებელს არ აქვს შესაბამისი აქტივები ან შემოსავლის წყაროები, რითაც იგი უზრუნველყოფს საკმარისი ფულადი ნაკადების გენერირებას იმისთვის, რომ დაფაროს ჩამოწერას დაქვემდებარებული ოდენობები. შეფასება კეთდება ინდივიდუალური აქტივის დონეზე.

ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა შეტანილია „სავალო ფინანსური აქტივების და სასესხო ვალდებულებების წმინდა გაუფასურების ზარალში“ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას ბანკის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(f) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტების გამოკლებით, და საფინანსო დაწესებულებების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, რომელთა დაფარვის ვადა შესყიდვიდან 90 დღე ან ნაკლებია და რომლებიც ექვემდებარება მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილებების არა-არსებით რისკს და გამოიყენება ბანკის მიერ მისი მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(g) რისკების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტები

რისკების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტები მოიცავს ყველა წარმოებულ აქტივსა და ვალდებულებას, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული როგორც სავაჭრო აქტივები ან ვალდებულებები. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(h) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს (იხ. შენიშვნა 3(e)(i)); ისინი თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, და შემდგომ მათი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(i) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

"საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების" მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ სასესხო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს (იხ. შენიშვნა 3(e)(i)); აღნიშნული თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, ხოლო შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(j) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები, მიწისა და შენობების გარდა, ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის შესყიდვაზე ან მისი გამიზნული მოხმარებისთვის შესაბამის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანაზე. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ძირითადი საშუალებების ღირებულების ნაწილის სახით.

დანადგარების საბალანსო ღირებულება გადახედილია გაუფასურების კუთხით, როდესაც მოვლენები ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს აღდგენადი.

თავდაპირველად, თვითღირებულებით აღიარების შემდეგ, მიწა და შენობები აღირიცხება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს გადაფასების თარიღისთვის არსებულ სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ნებისმიერი შემდგომი დაგროვილი ცვეთა და შემდგომი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. შეფასებები საკმარისად ხშირად ხორციელდება, რომ უზრუნველყოფილი იყოს, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

დაგროვილი ცვეთა გადაფასების თარიღისთვის გაუქმებულია აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების საპირწონედ და წმინდა ოდენობა ხელახლა არის წარმოდგენილი აქტივის გადაანგარიშებულ ოდენობაზე. ნებისმიერი გადაფასების ნამეტი დაკრედიტებულია სხვა სრულ შემოსავალში ასახულ ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც ის აღადგენს იგივე აქტივის, ადრე მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებულ გადაფასების შემცირებას, რა შემთხვევაშიც ზრდა აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების ნაკლებობა აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც დანაკლისი, რომელიც პირდაპირ ურთიერთგადაფარავს წინა ნამეტს იგივე აქტივზე, პირდაპირ არის ურთიერთგადაფარული ნამეტის საპირწონედ ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

ყოველწლიური გადატანა ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გაუნაწილებელ მოგებაში ხდება გადაფასებული აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივების საწყისი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობის ოდენობით. გაყიდვისას, კონკრეტულ გაყიდულ აქტივთან დაკავშირებული, ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

შემქნილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ძირითადი საშუალებების ღირებულების ნაწილის სახით.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯები კაპიტალიზირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ დანახარჯთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ბანკში. მიმდინარე სარემონტო და ტექნიკური მხარდაჭერის ხარჯები აღიარდება ხარჯებად მათი გაწვევისთანავე.

(iii) ცვეთა

აქტივის ცვეთა იწყება როდესაც ის მზად არის მოხმარებისთვის. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მანძილზე:

	<u>წლები</u>
შენობა-ნაგებობები	50
ავეჯი და აღჭურვილობა	4-10
კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	4-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	4-10

აქტივების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაიხედება და შესაბამისად კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

(k) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის (გარდა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა), რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რომლებიც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოდინებებისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის და მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

ბანკის აქტივები არ ახდენს ცალკე ფულადი ნაკადების შემოდინების გენერირებას და გამოიყენება როგორც ერთი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას, და შემდეგ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე წილობრივ საფუძველზე, და ამცირებს მას.

გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(l) მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან

მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით გამოკლებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები. შემდგომ, ისინი ფასდება მათი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით (იხილეთ შენიშვნა 3(e)(ii)).

(m) გასაყიდად გამიზნული აქტივები

ბანკი დასაკუთრებული ქონების გრძელვადიან აქტივს აკლასიფიცირებს როგორც „გასაყიდად გამიზნულ აქტივებს“, რომელთა საბალანსო ღირებულება იქნება აღდგენილი ძირითადად გაყიდვის გარიგებიდან და არა ხანგრძლივი გამოყენებიდან. გასაყიდად გამიზნული აქტივები ფასდება მათ საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის (გამოკლებული გაყიდვის ღირებულება) უმცირესით.

გასაყიდად გამიზნული აქტივების საბალანსო ღირებულების შემდგომი ჩამოწერები (რომელიც არ მოიცავს გაყიდვებიდან მიღებულ ამონაგებს ან ზარალს) აღიარდება როგორც გაუფასურების ზარალი. გასაყიდად გამიზნული აქტივის სამართლიანი ღირებულების (გამოკლებული გაყიდვის ღირებულება) შემდგომ ზრდაზე მიღებული ამონაგები არ აღიარდება ადრე აღიარებულ გაუფასურების ზარალზე მეტი ოდენობით.

(n) სააქციო კაპიტალი

i. ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. მზარდი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით.

ii. დივიდენდები

ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოში მოქმედ წესებსა და რეგულაციებს. ჩვეულებრივ აქციებთან მიმართებაში დივიდენდები აისახება როგორც გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნება, მათი გამოცხადების პერიოდში.

(o) გამოცემული, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესული სტანდარტები

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და კორექტირებები სტანდარტებში, რომლებიც 2021 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შედის ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ბანკს არ ჰქონდა მიღებული აღნიშნული ცვლილებები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას. მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და კორექტირებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობები 2021 წლის 30 ივნისის შემდეგ (ფასს 16-ის კორექტირება);
- წაგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ზასს 37-ის კორექტირებები);
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება 2018-2020 წლების ციკლი;
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ზასს 16-ის კორექტირებები);
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირებები);
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ზასს 1-ის კორექტირებები);
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების კორექტირებები;
- სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები (ზასს 1-ის და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2-ის კორექტირებები);
- სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (ზასს 8-ის კორექტირებები);
- ერთი გარიგების შედეგად წარმოშობილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი (ზასს 12-ის კორექტირებები).

4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა

ეს შენიშვნა ასახავს ინფორმაციას ბანკის ფინანსურ რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ. ბანკის ფინანსური რისკების მართვის სტრუქტურაზე ინფორმაციისთვის, იხ შენიშვნა 21.

საკრედიტო ხარისხის ანალიზი

შემდეგი ცხრილი ასახავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს გირაოსა ან სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფის გათვალისწინების გარეშე. გარდა სხვაგვარად მითითებულისა, ცხრილში წარმოდგენილი ოდენობები ასახავს ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებებს. ტერმინების განმარტება: დონე 1, დონე 2, დონე 3 იხილეთ შენიშვნაში 3(e)(vii).

ლარი'000	31 დეკემბერი 2021			სულ
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	
<i>მომხმარებლებზე გაცემული სესხები</i>				
<i>ამორტიზებული ღირებულებით –</i>				
<i>კორპორატიული მომხმარებლები</i>				
B1	4,002	-	-	4,002
B2	4,177	-	-	4,177
რეიტინგი Ca-C	1,206	-	1,058	2,264
სულ	9,385	-	1,058	10,443
ზარალის რეზერვი	(306)	-	(335)	(641)
საბალანსო ღირებულება	9,079	-	723	9,802

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები *ამორტიზებული ღირებულებით –* *საცალო მომხმარებლები* *ონლაინ სესხები*

ვადაგადაცილების გარეშე	75	3	-	78
ონლაინ სესხები - 30 დღეზე ნაკლები				
ვადაგადაცილება	2	1	-	3
ონლაინ სესხები - 30-60 დღემდე				
ვადაგადაცილება	-	-	-	-
ონლაინ სესხები - 60-90 დღემდე				
ვადაგადაცილება	-	1	-	1
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	3	3
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურირების სტატუსით)	-	14	38	52
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურირების სტატუსით)	-	-	7	7

*სხვა საცალო სესხები**

ვადაგადაცილების გარეშე	4,691	294	-	4,985
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	11	-	-	11
30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	11	-	11
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	12	12
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურირების სტატუსით)	-	102	234	336
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურირების სტატუსით)	-	-	246	246
სულ საცალო სესხები	4,779	426	540	5,745
ზარალის რეზერვი	(123)	(97)	(389)	(609)
საბალანსო ღირებულება	4,656	329	151	5,136
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების				
საბალანსო ღირებულების ჯამური ოდენობა	13,735	329	874	14,938

ბიზნეს სესხისთვის დეფოლტის ალბათობა ფასდება ექსპერტის მიერ ინდივიდუალური მიდგომით, შეფასების კითხვარზე დაფუძნებული სარეიტინგო სისტემის მიხედვით და წარმოადგენს ქვეყნის რეიტინგს („Moody“-ს სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით) კორექტირებულს თითოეული ინდივიდუალური მსესხებლის ინდივიდუალური რისკის მახასიათებლებით და მთავრობის მხარდაჭერაზე მათი წვდომის დონის მიხედვით.

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 1-ელ დონეზე არსებული ბიზნეს სესხების დეფოლტის ალბათობა 1%-დან 35%-მდე მერყეობდა. მე-3 დონის ბიზნეს სესხებზე გამოყენებულ იქნა 100%-იანი დეფოლტის ალბათობა. დეფოლტის ალბათობები ვადაგადაუცილებელი საცალო კლიენტებისთვის 3%-დან 10%-მდე მერყეობდა (2020 წლის 31 დეკემბერი: 50%-დან 75%-მდე მე-2 დონის ბიზნეს სესხებისთვის, 100% - მე-3 დონის ბიზნეს სესხისთვის, 4%-დან 12%-მდე ვადაგადაუცილებელი საცალო კლიენტებისთვის).

ლარი'000	31 დეკემბერი 2020			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
<i>მომხმარებლებზე გაცემული სესხები</i>				
<i>ამორტიზებული ღირებულებით –</i>				
<i>კორპორატიული მომხმარებლები</i>				
რეიტინგი Caa2	-	2,346	-	2,346
რეიტინგი Ca-C	196	3,108	1,054	4,358
სულ	196	5,454	1,054	6,704
ზარალის რეზერვი	-	(367)	(250)	(617)
საბალანსო ღირებულება	196	5,087	804	6,087
<i>მომხმარებლებზე გაცემული სესხები</i>				
<i>ამორტიზებული ღირებულებით -</i>				
<i>საცალო მომხმარებლები</i>				
<i>ონლაინ სესხები</i>				
ვადაგადაცილების გარეშე	200	56	-	256
ონლაინ სესხები - 30 დღეზე ნაკლები				
ვადაგადაცილება	13	5	-	18
ონლაინ სესხები - 30-60 დღემდე				
ვადაგადაცილება	-	3	-	3
ონლაინ სესხები - 60-90 დღემდე				
ვადაგადაცილება	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	5	5
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	76	207	283
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	17	17
<i>სხვა საცალო სესხები*</i>				
ვადაგადაცილების გარეშე	3,838	403	-	4,241
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	16	-	-	16
30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	247	247
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	21	218	239
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	315	315
სულ საცალო სესხები	4,067	564	1,009	5,640
ზარალის რეზერვი	(142)	(137)	(505)	(784)
საბალანსო ღირებულება	3,925	427	504	4,856
<i>მომხმარებლებზე გაცემული სესხების</i>				
საბალანსო ღირებულების ჯამური ოდენობა	4,121	5,514	1,308	10,943

* ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხებისთვის მოიცავს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს საკრედიტო ბარათებზე არსებულ გამოუყენებელ სასესხო ვალდებულებებზე.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი არ ფლობს კორპორატიულ სესხს კლიენტების მიმართ, რომელთათვისაც ზარალის რეზერვი არ არის აღიარებული გირაოს არსებობის გამო (2020 წლის 31 დეკემბერი: ორი კლიენტზე გაცემული კორპორატიული სესხი 2,189 ათასი ლარის ოდენობით). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში 1-ლი დონის ბიზნეს სესხებისთვის 38%-დან 51%-მდე მერყეობდა (31 დეკემბერი 2020: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში 1-ლი და 2-ე დონის ბიზნეს სესხების დარჩენილი ნაწილისთვის 12%-დან 21%-მდე მერყეობდა). 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ვადაგადაუცილებელი საცალო სესხებისთვის 29%-დან 47%-მდე მერყეობდა (2020 წლის 31 დეკემბერი: 29%-დან 45%-მდე).

წლის განმავლობაში ბანკს არ შეუცვლია გირაოს პოლიტიკები.

საკრედიტო რისკი - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან წარმოშობილი თანხები

გაუფასურების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები, დაშვებები და მეთოდები

ფასს 9 ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს რიგი მსჯელობების, დაშვებების და შეფასებების გაკეთებას, რომლებსაც გავლენა აქვთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. შეფასებები და მსჯელობა დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის ცოდნასა და ისტორიულ გამოცდილებაზე. იხილეთ ასევე 3(e)(vi) შენიშვნაში მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა.

COVID-19-ის გავლენას შედეგად მოჰყვა დამატებითი მსჯელობის გამოყენება ამ დაშვებებსა და მეთოდებში, ამგვარი მოვლენის ეკონომიკური და ფინანსური გავლენის შეზღუდული გამოცდილების გამო. ხელმძღვანელობის ძირითადი მსჯელობების შეჯამება მოცემულია ქვემოთ.

საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული დეფოლტის რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად, ბანკი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ბანკის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ექსპერტის საკრედიტო შეფასების და მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის ჩათვლით.

საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის შესაფასებლად ბანკი იყენებს სამ კრიტერიუმს:

- სესხის რესტრუქტურისა;
- ხარისხობრივი მაჩვენებლები; და
- 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების „backstop“ მაჩვენებელი.

დეფოლტის ალბათობის ვადიანობის სტრუქტურის შექმნა

სამომხმარებლო სესხები

სამომხმარებლო სესხების დეფოლტის ალბათობის მოდელირება დაფუძნებულია ჯგუფური ანალიზის მეთოდზე სესხის თითოეული სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე. დეფოლტის განმარტების მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა დაფუძნებულია ისტორიულ ყოველთვიურ მიგრაციის ანალიზზე, წინა 5 წლის პერიოდისთვის სეგმენტებში დეფოლტების შესაბამისად. იმ სეგმენტებისთვის, რომელთაც აკლიათ ისტორიული მონაცემები, პერიოდი განსხვავდება იმის მიხედვით თუ რომელი პერიოდიდან არსებობს ფაქტობრივი მონაცემები.

თითოეული სეგმენტისთვის, გამოითვლება ისტორიული საშუალო ყოველთვიური მატრიცა და სასურველი პერიოდისთვის დეფოლტის ალბათობა განისაზღვრება მატრიცის ექსტრაპოლაციით (1 წელი და მთლიანი სასიცოცხლო ციკლი).

კორპორატიული სესხები

ბიზნეს სესხისთვის დეფოლტის ალბათობა ფასდება ექსპერტის მიერ ინდივიდუალური მიდგომით, შეფასების კითხვარზე დაფუძნებული სარეიტინგო სისტემის მიხედვით და წარმოადგენს ქვეყნის რეიტინგს, კორექტირებულს თითოეული ინდივიდუალური მსესხებლის ინდივიდუალური რისკის მახასიათებლებით და მთავრობის მხარდაჭერაზე მათი წვდომის დონის მიხედვით.

განსაზღვრა იმისა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ბანკი აფასებს არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. არსებითის მნიშვნელობა განსხვავებულია სესხების გაცემის სხვადასხვა ტიპებისთვის, კერძოდ ინდივიდუალურად და ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის. "Backstop" მაჩვენებლის სახით ბანკი ფინანსური აქტივების ვადაგადაცილების სტატუსს იყენებს და ასევე იყენებს სხვა ხარისხობრივ მაჩვენებლებს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად. ქვემოთ აღწერილია საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის ხარისხობრივი მაჩვენებლები:

- იურიდიული ქმედება მსესხებელზე, რომელმაც შეიძლება არსებითი ფულადი სახსრების გადინება გამოიწვიოს;
- მსესხებლის საბანკო ანგარიშზე გირავნობის ან შეზღუდვების დაწესება;
- ფინანსური ინფორმაციის მოწოდების 1 წლიანი დაგვიანება;
- მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის არსებითი გაუარესება, ძირითად მომწოდებელთან ხელშეკრულების დაკარგვის, ძირითადი მომხმარებლის დაკარგვის, უარყოფითი ფულადი სახსრების პროგნოზის და მომგებიანობის არსებითი გაუარესების ჩათვლით.

“Backstop”-ად ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა ხდება არაუგვიანეს აქტივის 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებისა. ვადაგადაცილების დღეები განისაზღვრება ყველაზე პირველი ვადაგადაცილების თარიღის შემდეგ (როდესაც მთლიანი გადახდა არ იქნა მიღებული) გასული დღეების დათვლით. გადახდის თარიღებად მიიჩნევა თარიღები ნებისმიერი „საშეღავათო პერიოდის“ გათვალისწინების გარეშე, რომლითაც შეიძლება სარგებლობდეს მსესხებელი.

თუ არსებობს მტკიცებულება იმისა, რომ აღარ არსებობს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა თავდაპირველ აღიარებასთან შედარებით, მაშინ საკრედიტო ზარალი ინსტრუმენტზე ბრუნდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებიდან 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით შეფასებაზე. ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით გამოთვლის კატეგორიიდან 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით გამოთვლის კატეგორიაში დაბრუნების ზოგადი პრინციპებია:

- რესტრუქტურისაციის შედეგად გაზრდილი საკრედიტო რისკის მქონე ინსტრუმენტებისთვის - 6 თანმიმდევრული წარმატებული გადახდა ინსტრუმენტზე; ამავე დროს, მსესხებელს არ უნდა ჰქონდეს მიმდინარე ვადაგადაცილება ან მნიშვნელოვანი რისკები სხვა პროდუქტზე.
- სხვა რაოდენობრივი ან ხარისხობრივი კრიტერიუმების შედეგად გაზრდილი საკრედიტო რისკის მქონე ინსტრუმენტებისთვის - 12 თანმიმდევრული წარმატებული გადახდა სესხზე; ამავე დროს, მსესხებელს არ უნდა ჰქონდეს მიმდინარე ვადაგადაცილება ან მნიშვნელოვანი რისკები სხვა პროდუქტზე.

დეფოლტის განმარტება

ბანკი მიიჩნევს, რომ ფინანსური აქტივი არის გადეფოლტებული, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს მის საკრედიტო ვალდებულებებს ბანკის მიმართ, ბანკის მიერ უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- მსესხებელი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია ან აქვს არაერთხელ რესტრუქტურისებული სესხი ბანკის მიმართ არსებულ, ნებისმიერ არსებით ვალდებულებებზე.
- იზრდება ალბათობა იმისა, რომ მსესხებელი მოახდენს აქტივის რესტრუქტურისაციას გაკოტრების შედეგად, რომელიც გამოწვეული იქნება მსესხებლის უუნარობით გადაიხადოს მისი საკრედიტო ვალდებულებები.

მსესხებლის დეფოლტის შეფასებისას ბანკი ითვალისწინებს შემდეგ მაჩვენებლებს:

- ხარისხობრივი;
- რაოდენობრივი: ვადაგადაცილების სტატუსი და ბანკის მიმართ გადაუხდელობა იგივე მსესხებლის სხვა ვალდებულებაზე; და
- ბანკის შიდა მონაცემებზე დაყრდნობით ან გარე წყაროებიდან მოპოვებული ინფორმაცია.

Covid-19

COVID-19 პანდემიის საპასუხოდ, ბანკმა გამოიჩინა ინიციატივა, რომ 2020 წლის მარტი-მაისის პერიოდში მსესხებლებისთვის სამთვლიანი საშეღავათო პერიოდი მიეცა, რათა მნიშვნელოვნად შემცირებულიყო მომხმარებლების ბანკის ფილიალებში ფიზიკურად მისვლის აუცილებლობა. აღნიშნული მოვლენა არ ყოფილა პირდაპირ მიჩნეული როგორც საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის მოვლენა (ანუ მიზეზი იმისა, რომ საკრედიტო რისკი დონე 1-იდან დონე 2-ზე გადასულიყო) და საკრედიტო რისკი იქნა გადატანილი დონე 2-ზე მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობდა მსესხებლის ფინანსური სირთულეების დაკვირვებადი მტკიცებულება, რაც მიანიშნებდა იმაზე, რომ რისკის დონე არსებითად გაიზარდა სესხის გაცემის შემდეგ.

საცალო მომხმარებლები

2020 წლის მაისის შემდეგ, ბანკმა განაგრძო საცალო სეგმენტის მსესხებლებისთვის, მასობრივად, სრული ან ნაწილობრივი საშეღავათო პერიოდის შეთავაზება. იმ მსესხებლების საკრედიტო რისკი, რომლებმაც გამოიყენეს საშეღავათო პერიოდი 2020 წლის მაისის შემდეგ, არსებითად იქნა გაზრდილი და მათი გადატანა მოხდა დონე 2-ში ან დონე 3-ში, შესაბამისი პარამეტრების მიხედვით.

კორპორატიული მომხმარებლები

ბანკმა გამოიყენა ინდივიდუალური მიდგომა იმის დასადგენად არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი სესხის თავდაპირველი გაცემის შემდეგ. სესხი იქნა გადატანილი დონე 2-ზე თუ მსესხებელმა საშეღავათო პერიოდი 2020 წლის მაისის შემდეგ გამოიყენა, ან მაშინ როდესაც მსესხებლის ფინანსური სირთულეების სხვა დაკვირვებადი მტკიცებულებები მიანიშნებდა იმაზე, რომ რისკის დონე არსებითად არის გაზრდილი სესხის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

2021 წლის განმავლობაში, COVID-19-თან დაკავშირებულ გადავადებებს არ ჰქონია ადგილი.

მომავალი ტენდენციების გათვალისწინება

ბანკი ითვალისწინებს მომავალ ტენდენციებს როგორც ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მისი საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის შეფასებაში, ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

ბანკმა გამოავლინა და დოკუმენტურად ასახა საკრედიტო რისკის ძირითადი დრაივერები და საკრედიტო ზარალი ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული პორტფელისთვის და ისტორიული მონაცემების ანალიზის გამოყენებით, შეაფასა დამოკიდებულება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და საკრედიტო რისკსა და საკრედიტო ზარალებს შორის.

დამტკიცდა, რომ შეფასებულ მაკროეკონომიკურ პარამეტრებს, რომელთა შორისაც არის მშპ, ინფლაცია, ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი (12 თვის საშუალო წინა წლის 12 თვის საშუალოზე), პორტფელის დეფოლტის ალბათობებზე სტატისტიკურად არსებითი გავლენა აქვთ. ისტორიულმა კორელაციამ 2015 წლიდან საანგარიშგებო თარიღამდე აჩვენა ურთიერთდამოკიდებულება ნომინალურ ეფექტურ გაცვლით კურსსა და დეფოლტის ალბათობას შორის. დეფოლტის ალბათობა თითოეული სეგმენტისთვის დაკორექტირდა ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის პროგნოზებით შესაძლო ვარიანტების სხვადასხვა ალბათობების გათვალისწინებით (ოპტიმისტური ვარიანტი - 25%, საბაზისო ვარიანტი - 50%, პესიმისტური ვარიანტი - 25%) და შედეგები შეტანილი იქნა ყოველწლიური დეფოლტის ალბათობის გამოთვლებში Vasicek-ის ფორმულის გამოყენებით.

Vasicek-ის მოდელი იყენებს კორელაციას მაკრო პარამეტრსა და დეფოლტის ალბათობას შორის, რომელიც შეფასებულია უმცირესი კვადრატული რეგრესიით და აკორექტირებს დეფოლტის ალბათობას ისტორიული დამოკიდებულების საფუძველზე, პროგნოზირებული ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

სებ-ის მიხედვით ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის პროგნოზები არის შემდეგი:

	2022		
	ოპტიმისტური სცენარი	საბაზისო სცენარი	პესიმისტური სცენარი
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის ზრდა %	2.5	0.0	(6.0)

მოდელიცირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლილება, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა, შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, სამართლიანი ღირებულებით, შენიშვნა 3(e)(iv)-ში ასახული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით.

გადახდილი პირობები როგორც წესი მოიცავს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, საპროცენტო გადახდების ვადების ცვლილებას და სასესხო კოვენანტების პირობების ცვლილებას.

როდესაც ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია და ეს მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, იმის დადგენა არსებითად გაიზარდა თუ არა აქტივის საკრედიტო რისკი გამომდინარეობს შემდეგი შედარებიდან:

- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა საანგარიშგებო თარიღისთვის, დაფუძნებული მოდიფიცირებულ პირობებზე; შედარებული
- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობას, შეფასებული თავდაპირველი აღიარებისას არსებული მონაცემების და თავდაპირველი სახელშეკრულებო პირობების საფუძველზე.

როდესაც მოდიფიცირება იწვევს აღიარების შეწყვეტას, აღიარდება ახალი სესხი და მიკუთვნებულია „დონე 1“-ს (იმ დაშვებით, რომ მოცემული მომენტისთვის ის არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით).

COVID-19-ის პანდემიის საპასუხოდ, როდესაც ბანკი საშეღავათო პერიოდს უზრუნველყოფს და სესხის წმინდა ეკონომიკური ღირებულება არ არის არსებითად შეცვლილი, ცვლილება არ არის მიჩნეული არსებითად. საშეღავათო პერიოდი, გონივრულ და დასაშვებ რაოდენობრივ და თვისებრივ ინფორმაციასთან ერთად (მაგალითად, მსესხებლის გრძელვადიანი ლიკვიდურობის ან გადახდისუნარიობის პრობლემების გამო) ითვლება რომ არსებითად ზრდის საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად ამოსავალ მონაცემებს შემდეგი ცვლადების ვადიანობის სტრუქტურა წარმოადგენს:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

პირველი დონის დაქვემდებარებებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვიანი „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლებით. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლების გზით.

დეფოლტის ალბათობის დადგენის მეთოდოლოგია აღწერილია „დეფოლტის ალბათობის ვადიანობის სტრუქტურის შექმნა“-ში.

საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნებისთვის, ფასდება ფინანსური აქტივის დეფოლტების ზარალი. ზარალი სამომხმარებლო სესხებზე ფასდება ჯგუფურად სეგმენტების მიხედვით და ბიზნეს სესხები ინდივიდუალური მოვლენათა განვითარების მიხედვით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს სავარაუდო ზარალის ოდენობას დეფოლტის შემთხვევაში. ბანკი აფასებს ზარალს დეფოლტის შემთხვევაში პარამეტრებს დეფოლტირებული კონტრაქტების მიმართ მოთხოვნების ისტორიული აღდგენის განაკვეთების მიხედვით. სესხები დაჯგუფებულია დეფოლტის წლების მიხედვით და „დაფარული დაქვემდებარება“ დაკავშირებულია თითოეულ ჯგუფთან. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირების ფაქტორის სახით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები წარმოადგენს სავარაუდო დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები ფინანსური აქტივებისთვის არის მისი მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას. ბანკი აკლასიფიცირებს დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებს პროდუქტის მიხედვით. უზრუნველყოფილი და არა- უზრუნველყოფილი სესხებისთვის დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები გამოითვლება ამ პროდუქტების საშუალო ნარჩენი დაფარვის ვადის მიხედვით, ყოველი წლისთვის ცალ-ცალკე. ბანკი მიიჩნევს, რომ წელიწადის შუა პერიოდი არის დეფოლტის მომენტი (მე-6 თვე), რაც ნიშნავს, რომ გადახდები ხორციელდებოდა პირველი სამი თვის განმავლობაში (მე-3 თვე) და დაქვემდებარება ხდება ვადაგადაცილებული დაწყებული მეოთხე თვიდან. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები საკრედიტო ბარათებისთვის მიჩნეულია გაცემული ოდენობების 100%-ად.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები "Silkloan"-ისა და "Silkloan Plus"-ისთვის წარმოადგენს საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული მთლიანი პორტფელის 100%-ს, რადგანაც ეს პროდუქტები არის ბუნებით მოკლევადიანი.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები ფინანსური ინსტრუმენტისთვის (ზემოაღნიშნულის გარდა) 100%-ით განისაზღვრება.

ზარალის რეზერვი

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ზარალის რეზერვის შეჯერებას საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპების მიხედვით. საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგად დონეებს შორის გადატანების განსაზღვრის საფუძველი ასახულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში; იხილეთ შენიშვნა 3(e).

	2021				2020			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ლარი'000								
მომხმარებლებზე								
გაცემული სესხები								
ამორტიზებული								
ღირებულებით								
ნაშთი 1 იანვარს	142	504	755	1,401	411	247	1,522	2,180
გადატანა დონე 2-ზე	367	(367)	-	-	(120)	122	(2)	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	(6)	6	-	(4)	(39)	43	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	211	-	-	211	270	-	-	270
გადატანა დონე 2-ზე	(29)	29	-	-	(59)	59	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(99)	-	99	-	(190)	-	190	-
ჩამოწერები	-	-	(326)	(326)	-	-	(1,717)	(1,717)
ნაშთი 31 დეკემბერს	429	97	724	1,250	142	504	755	1,401
მომხმარებლებზე								
გაცემული სესხები								
ამორტიზებული								
ღირებულებით –								
კორპორატიული								
მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	-	367	250	617	123	-	179	302
გადატანა დონე 2-ზე*	367	(367)	-	-	(106)	106	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	47	-	-	47	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
ჩამოწერები	-	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	306	-	335	641	-	367	250	617

* 2020 წლის განმავლობაში, 4,837 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე კორპორატიული სესხები და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 106 ათასი ლარის ოდენობით იქნა გადატანილი დონე 2-ზე COVID-19-ის რესტრუქტურისაზიის შედეგად. 2021 წლის განმავლობაში, 12 წარმატებული თანმიმდევრული გადახდის შემდეგ სესხები კვლავ იქნა გადატანილი დონე 1-ზე.

ლარი'000	2021				2020			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	142	137	505	784	288	247	1,343	1,878
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	(14)	16	(2)	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	(6)	6	-	(4)	(39)	43	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(55)	(63)	105	(13)	(149)	(146)	648	353
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	164	-	-	164	270	-	-	270
გადატანა დონე 2-ზე	(29)	29	-	-	(59)	59	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(99)	-	99	-	(190)	-	190	-
ჩამოწერები	-	-	(326)	(326)	-	-	(1,717)	(1,717)
ნაშთი 31 დეკემბერს	123	97	389	609	142	137	505	784

ლარი'000	2021	2020
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		
ნაშთი 1 იანვარს	162	86
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(3)	(11)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	-	87
ნაშთი 31 დეკემბერს	159	162

შემდეგი ცხრილი ასახავს ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში ასახული ოდენობების შეჯერებას, ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის ზარალის რეზერვების საწყისი და საბოლოო ნაშთებს შეჯერებით.

ლარი'000	2021			
	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზებული ღირებულებით - კორპორატიული მომხმარებლები	ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	სულ
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(13)	(23)	(3)	(39)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	164	47	-	211
სულ	151	24	(3)	172
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(657)	-	-	(657)
სულ	(506)	24	(3)	(485)

ლარი'000	2020			
	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზებული ღირებულებით - კორპორატიული მომხმარებლები	ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	სულ
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება ახალი შექმნილი ან შემენილი ფინანსური აქტივები	353	315	(11)	657
სულ	270	-	87	357
სულ	623	315	76	1,014
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(270)	-	-	(270)
სულ	353	315	76	744

არსებითი ცვლილებები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორატიულ და საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში მოცემულია ქვემოთ.

ლარი'000	2021				2020			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით								
ნაშთი 1 იანვარს	4,263	6,018	2,063	12,344	11,620	609	3,103	15,332
გადატანა დონე 1-ზე	5,455	(5,455)	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(14)	14	-	-	(5,093)	5,115	(22)	-
გადატანა დონე 3-ზე	(3)	(16)	19	-	(33)	(134)	167	-
ახალი შექმნილი ან შემენილი ფინანსური აქტივები	6,583	-	-	6,583	1,982	-	-	1,982
გადატანა დონე 2-ზე	(112)	112	-	-	(223)	223	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(202)	-	202	-	(360)	-	360	-
დაფარვები და სხვა მომრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(1,806)	(247)	(360)	(2,413)	(3,630)	205	172	(3,253)
ჩამოწერები	-	-	(326)	(326)	-	-	(1,717)	(1,717)
ნაშთი 31 დეკემბერს	14,164	426	1,598	16,188	4,263	6,018	2,063	12,344

სს „სილქ როუდ ბანკი“
2021 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ლარი'000	2021				2020			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული დირებულებით – კორპორატიული მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	196	5,454	1,054	6,704	6,562	-	1,048	7,610
გადატანა დონე 1-ზე	5,455	(5,455)	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	(4,837)	4,837	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	4,002	-	-	4,002	-	-	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(268)	1	4	(263)	(1,529)	617	6	(906)
ჩამოწერები	-	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	9,385	-	1,058	10,443	196	5,454	1,054	6,704

ლარი'000	2021				2020			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული დირებულებით – საცალო მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	4,067	564	1,009	5,640	5,058	609	2,055	7,722
გადატანა დონე 1-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(14)	14	-	-	(256)	278	(22)	-
გადატანა დონე 3-ზე	(3)	(16)	19	-	(33)	(134)	167	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	2,581	-	-	2,581	1,982	-	-	1,982
გადატანა დონე 2-ზე	(112)	112	-	-	(223)	223	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(202)	-	202	-	(360)	-	360	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(1,538)	(248)	(364)	(2,150)	(2,101)	(412)	166	(2,347)
ჩამოწერები	-	-	(326)	(326)	-	-	(1,717)	(1,717)
ნაშთი 31 დეკემბერს	4,779	426	540	5,745	4,067	564	1,009	5,640

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,779	3,400
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,384	1,557
სხვა	209	695
	5,372	5,652
საპროცენტო ხარჯი		
სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	1,401	441
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	388	763
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	190	98
სხვა	59	65
	2,038	1,367

6. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურებები	1,066	802
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები*	752	693
ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	581	448
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	240	232
კომუნალურები და საოფისე ინვენტარი	220	176
უსაფრთხოება	89	89
სხვა	313	212
	3,261	2,652

* იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს აუდიტორული მომსახურების საფასურს 130 ათას ლარს (2020: 147 ათასი ლარი).

7. ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
ხელფასები და გასამრჯელოები	2,966	2,877
სხვა სარგებელი	36	36
	3,002	2,913

ბანკის დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გარდა) 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 84 ადამიანს (2020: 84 ადამიანი), საიდანაც: უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობა: 7 თანამშრომელი (2020: 7 თანამშრომელი), საშუალო რგოლის მენეჯერები: 15 თანამშრომელი (2020: 14 თანამშრომელი) და სხვა თანამშრომლები: 62 თანამშრომელი (2020: 63 თანამშრომელი). ყველა თანამშრომელი დასაქმებულია სრული განაკვეთით.

8. მოგების გადასახადის სარგებელი

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
მოძრაობა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში და ვალდებულებებში დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და აღდგენის შედეგად	55	11
სულ მოგების გადასახადის სარგებელი	55	11

2021 წელს, მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადზე გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი არის 15% (2020: 15%).

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება:

	2021 ლარი'000	%	2020 ლარი'000	%
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე	(974)		(1,081)	
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	(146)	15	(162)	15
ცვლილება აუდიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში	557	(27)	-	-
არა-გამოქვითვადი სხვაობები	(466)	17	151	(14)
	(55)	5	(11)	1

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

დროებითი სხვაობები ფინანსური აღრიცხვის მიზნებისათვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ ოდენობებს შორის წარმოშობს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებას 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრისთვის. მოძრაობა დროებით სხვაობებში 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია ქვემოთ:

2021 ლარი'000	1 იანვარი 2021	აღიარებული კაპიტალში	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2021
ძირითადი საშუალებები	(116)	-	42	(74)
მომხმარებლებზე				
გაცემული სესხები	(8)	-	25	17
გასაყიდად გამოიზნული აქტივები	(58)	-	2	(56)
სხვა ვალდებულება	33	-	(14)	19
	(149)	-	55	(94)

2020 ლარი'000	1 იანვარი 2020	აღიარებული კაპიტალში	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2020
ძირითადი საშუალებები	(310)	-	194	(116)
მომხმარებლებზე				
გაცემული სესხები	73	-	(81)	(8)
გასაყიდად გამოიზნული აქტივები	52	-	(110)	(58)
სხვა ვალდებულება	25	-	8	33
	(160)	-	11	(149)

აუღიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივები

გადავადებული საგადასახადო აქტივი 1,347 ათასი ლარის ოდენობით (2020: 1,021 ათასი ლარი) არ ყოფილა აღიარებული საგადასახადო ზარალებთან მიმართებაში. ესტონური საგადასახადო მოდელის მიხედვით (შენიშვნა 3 (d)(i)), საგადასახადო ზარალის გამოყენება აღარ იქნება შესაძლებელი 2023 წლიდან. გადავადებული საგადასახადო აქტივები არ ყოფილა აღიარებული აღნიშნულ ერთეულებთან მიმართებაში, რადგან არ არის მოსალოდნელი, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგება იქნება ხელმისაწვდომი, რომელთა საპირწონედ ბანკს შეეძლება მისგან მიღებული სარგებლის გამოყენება.

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
ნაღდი ფული	1,537	1,377
სებ-ში არსებული ნოსტრო ანგარიშები სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით	16	112
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში		
შეფასებული „BB“-დან „BB+“-მდე	12,441	3,038
შეფასებული „B+“ და დაბლა	145	104
სულ ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში	<u>12,586</u>	<u>3,142</u>
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები		
ვადიანი ანაბარი	-	1,000
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	<u>14,139</u>	<u>5,631</u>

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის ვადაგადაცილებული. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, ბანკი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს ანაწილებს დონე 1-ის ფარგლებში (2020 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი საანგარიშგებო თარიღებისთვის.

2020 წლის 31 დეკემბერს ვადიანი ანაბარი განთავსებული იყო საქართველოს ეროვნულ ბანკში, რომლის მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი არის B (S&P's სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით).

სხვა ბანკების დეფოლტ რეიტინგები განსაზღვრულია სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიერ.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰყავს ერთი კონტრაქტი, რომლის ნაშთი შეადგენს 8,149 ათას ლარს და აჭარბებს ბანკის კაპიტალის 10%-ს (2020 წლის 31 დეკემბერი: არცერთი კონტრაქტის ნაშთი არ აჭარბებდა ბანკის კაპიტალის 10%).

10. მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
სებ-ის სავალდებულო რეზერვი	2,278	1,171
სულ მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	<u>2,278</u>	<u>1,171</u>

2021 წელს საკრედიტო ინსტიტუტები ვალდებულნი არიან იქონიონ სებ-ში პროცენტის ფულადი ანაბარი (სავალდებულო რეზერვი), რომელიც ტოლი იქნება მომხმარებლებისგან და არარეზიდენტი საფინანსო დაწესებულებებისგან (შესაბამისი ორკვირიანი პერიოდის მანძილზე საკრედიტო ინსტიტუტებთან არსებული, ლარში ან უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული) მოზიდული ფულადი სახსრების საშუალო ოდენობის 5% ლარში და 10%-დან 25%-მდე უცხოურ ვალუტაში (თითოეული კომერციული ბანკის დეპოზიტების

დოლარიზაციის კოეფიციენტის მიხედვით), შესაბამისად. თუმცა, ნარჩენი დაფარვის ვადების მიხედვით, ეროვნულ ვალუტაში მოზიდული ფულადი სახსრები 1 წელზე მეტი დაფარვის ვადით და უცხოურ ვალუტაში - 2 წელზე მეტი დაფარვის ვადით, გათავისუფლებულია რეზერვის მოთხოვნებისგან, მაშინ, როდესაც უცხოურ ვალუტაში მოზიდული ფულადი სახსრები დაფარვის ვადით 1-დან 2-წლამდე ექვემდებარება 10%-15%-მდე რეზერვის მოთხოვნას (დოლარიზაციის კოეფიციენტის მიხედვით).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მოთხოვნებს ბანკი ანაწილებს დონე 1-ის ფარგლებში (2020 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი საანგარიშგებო თარიღებისთვის.

11. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციები	35,827	35,878
კორპორატიული ობლიგაციები	5,018	6,024
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	40,845	41,902

	31 დეკემბერი 2021			31 დეკემბერი 2020		
	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	დაფარვის ვადა	ოდენობა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	დაფარვის ვადა	ოდენობა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სავალო ფასიანი ქაღალდები	8.1 – 11.9	2022-2030	35,827	8.1-11.9	2022-2030	35,878
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "თიბისი ლიზინგი")	3.3% + 3 TIBR	თვიანი 2023	2,986	3.3% + 3 TIBR	თვიანი 2023	2,980
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "ნიკორა")	4% + 3 TIBR	თვიანი 2022	2,032	4% + 3 TIBR	თვიანი 2022	2,020
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი")	-	-	-	4% + სებ რეფინანსირების განაკვეთი	2021	1,024

არცერთი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი არ არის ვადაგადაცილებული. 2021 წლის განმავლობაში, ახალი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები არ ყოფილა შეძენილი ბანკის მიერ (2020: 22,785 ათასი ლარი) და 1,000 ათასი ლარის ოდენობით საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები იქნა დაფარული (2020: 1,000 ათასი ლარი). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი ანაწილებს მის საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს 1-ლი დონის ფარგლებში, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნით (2020 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 24,856 ათასი ლარის ოდენობით მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები (2020 წლის 31 დეკემბრისთვის: 13,150 ათასი ლარი) არის დაგირავებული საკრედიტო ინსტიტუტისგან აღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (იხ. შენიშვნა 15).

12. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
კორპორატიულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		
კორპორატიულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	10,443	6,704
სულ კორპორატიულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	10,443	6,704
საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		
სამომხმარებლო სესხი - უზრუნველყოფის გარეშე	2,970	2,270
სამომხმარებლო სესხი - უზრუნველყოფილი	2,410	2,700
"Silkloan Plus"	65	392
"Silkloan"	79	194
საკრედიტო ბარათები	19	52
მიკრო სესხი	202	32
სულ საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	5,745	5,640
სულ მთლიანი მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	16,188	12,344
ზარალის რეზერვი	(1,250)	(1,401)
წმინდა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	14,938	10,943

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

(a) გირაოს და სხვა სასესხო უზრუნველყოფის ანალიზი

i. კორპორატიულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები ექვემდებარება ინდივიდუალურ საკრედიტო შეფასებას და გაუფასურებაზე ტესტირებას. კორპორატიული კლიენტის ზოგადი კრედიტუნარიანობა არის მისთვის გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერისი მაჩვენებელი. თუმცა, გირაო უზრუნველყოფს დამატებით დაზღვევას და ბანკი როგორც წესი მოითხოვს მას კორპორატიული კლიენტებისგან.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ინფორმაციას გირაოსა და სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფაზე რომელიც აზღვევს კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, გაუფასურების გამოკლებით, გირაოს ტიპების მიხედვით:

31 დეკემბერი 2021

ლარი'000	სესხები მომხმარებლებზე, საბალანსო ღირებულება	გირაოს სამართლიანი ღირებულება: საანგარიშგებო თარიღისთვის შეფასებული გირაოსთვის	გირაოს სამართლიანი ღირებულება: სესხის გაცემის თარიღისთვის შეფასებული გირაოსთვის
<i>სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე</i>			
უმრავი ქონება	9,079	7,883	-
სულ სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე	9,079	7,883	-
<i>სესხები საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდით</i>			
უმრავი ქონება	-	-	-
სულ სესხები საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდით	-	-	-
<i>საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხები</i>			
უმრავი ქონება	723	723	-
სულ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხები	723	723	-
სულ კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	9,802	8,606	-

31 დეკემბერი 2020

ლარი'000	სესხები მომხმარებლებზე, საბალანსო ღირებულება	გირაოს სამართლიანი ღირებულება: საანგარიშგებო თარიღისთვის შეფასებული გირაოსთვის	გირაოს სამართლიანი ღირებულება: სესხის გაცემის თარიღისთვის შეფასებული გირაოსთვის
<i>სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე</i>			
მარაგები	196	196	-
სულ სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე	196	196	-
<i>სესხები საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდით</i>			
უმრავი ქონება	5,087	4,813	-
სულ სესხები საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდით	5,087	4,813	-
<i>საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხები</i>			
უმრავი ქონება	804	804	-
სულ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხები	804	804	-
სულ კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,087	5,813	-

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას.

მრავალი ტიპის უზრუნველყოფის მქონე სესხებისთვის, გაუფასურების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველა შესაბამისი უზრუნველყოფა არის ასახული.

იმ სესხების ამოღება, რომლებიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებულია ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე და არა უზრუნველყოფის ღირებულებაზე, და ბანკი ყოველთვის არ აახლებს უზრუნველყოფის შეფასებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკს არ შეუცვლია გირაოს პოლიტიკები.

ii. საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები

ყველა საცალო უზრუნველყოფილი სესხი უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით. საცალო უზრუნველყოფილი სესხების უმეტესი ნაწილი უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, LTV კოეფიციენტით დაახლოებით 42% (2020 წლის 31 დეკემბერი: 44 %). საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხების დაახლოებით 62% იყო უზრუნველყოფილი გირაოთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის (2020 წლის 31 დეკემბერი: 54%).

iii. გასაყიდად გამიზნული აქტივები

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად გამიზნული აქტივები, რომლებიც შედგება დასაკუთრებული ქონებისგან, არის შემდეგი:

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
უძრავი ქონება	3,512	3,740
სულ დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	3,512	3,740

2021 წელს, ბანკმა აღადგინა გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაუფასურება 26 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებული იყო მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (2020: 544 ათასი ლარი).

ბანკის პოლიტიკაა გაყიდოს ეს აქტივები, როგორც კი ეს შესაძლებელი იქნება.

(b) სესხის გაუფასურების შეფასებისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები და მსჯელობები

ბანკის მიერ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები არის შემდეგი:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

აღნიშნული დაშვებების 10%-იანმა ცვლილებამ (მაქსიმუმ 100%-დე, შესაბამისობის შემთხვევაში), იმ დაშვებით რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი რჩება, შეიძლება კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე იქონიოს გავლენა 2021 წლისთვის, 17-დან 230 ათას ლარის დიაპაზონში საცალო კლიენტებისთვის და დაახლოებით 630 ათას ლარამდე კორპორატიული კლიენტებისთვის.

(c) არსებითი საკრედიტო რისკები

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა წმინდა სასესხო ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

(d) სესხების დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია შენიშვნაში 21(c)(iv), რომელიც ასახავს დარჩენილ პერიოდს საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადამდე.

13. ძირითადი საშუალებები

ლარი'000	კომპიუტერები					
	მიწა და შენობა- ნაგებობები	საკომუნიკაციო და მოწყობილობები	საოფისე აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ
თვითღირებულება/ გადაფასებული ღირებულება						
ნაშთი 2020 წლის						
1 იანვარს	19,083	1,394	954	162	792	22,385
შესყიდვები	-	227	11	-	213	451
გადატანები გასაყიდად გამიზნული						
აქტივებიდან რეალიზაცია	381	-	-	-	-	381
გადაფასების გავლენა	-	(30)	-	-	-	(30)
გადაფასების გავლენა	921	-	-	-	-	921
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	20,385	1,591	965	162	1,005	24,108
ნაშთი 2021 წლის						
1 იანვარს	20,385	1,591	965	162	1,005	24,108
შესყიდვები	2,987	305	41	-	678	4,011
რეალიზაცია	(2,995)	(19)	(109)	-	(79)	(3,202)
გადაფასების გავლენა	(950)	-	-	-	-	(950)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	19,427	1,877	897	162	1,604	23,967
ცვეთა						
ნაშთი 2020 წლის						
1 იანვარს	-	1,388	951	162	756	3,257
წლის ცვეთა	354	35	14	-	17	420
რეალიზაცია	-	(20)	-	-	-	(20)
გადაფასების გავლენა	(354)	-	-	-	-	(354)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	-	1,403	965	162	773	3,303
ნაშთი 2021 წლის						
1 იანვარს	-	1,403	965	162	773	3,303
წლის ცვეთა	345	98	13	-	67	523
რეალიზაცია	(24)	(6)	(109)	-	(79)	(218)
გადაფასების გავლენა	(321)	-	-	-	-	(321)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	-	1,495	869	162	761	3,287
საბალანსო ღირებულება						
2019 წლის 31 დეკემბერს	19,083	6	3	-	36	19,128
2020 წლის 31 დეკემბერს	20,385	188	-	-	232	20,805
2021 წლის 31 დეკემბერს	19,427	382	28	-	843	20,680

(a) გადაფასებული აქტივები

2020 წელს, ხელმძღვანელობამ შპს „ბეიკერ ტილი ჯორჯიას“ დაავალა დამოუკიდებლად შეფასებინა მიწის ნაკვეთი და შენობა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელიც ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

მმართველი გუნდი რეგულარულად ახდენს მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების და შეფასების კორექტირებების მიმოხილვას. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ხელმძღვანელობის მიერ ჩატარებული მიმოხილვის შედეგად, შენობების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა 19,427 ათასი ლარის ოდენობით (2020: 20,385 ათასი ლარი) და ასახავს საბაზრო ფასებს უკანასკნელ გარიგებებში. მიწა და შენობები კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეში.

მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები უკავშირდება სხვაობებს ქონების მახასიათებლებში, როგორც არის, ზომა, ადგილმდებარეობა, წვდომა ქონებაზე და გაყიდვის პირობები. თითოეულ ზემოაღნიშნულ მნიშვნელოვან არაემპირიულ ამოსავალ მონაცემთან დაკავშირებული კორექტირებები 5%-იდან 15%-მდე მერყეობდა (2020: 5%-დან 15%-მდე). 5%-იანი ცვლილება შეფასებაში გამოყენებულ კორექტირებულ საბაზრო ფასებში, სამართლიანი ღირებულების შეფასების 971 ათასი ლარით ცვლილებას გამოიწვევდა (2020: 1,020 ათასი ლარი).

თუ მიწა და შენობები შეფასებული იქნებოდა თვითღირებულების მეთოდის გამოყენებით, საბალანსო ღირებულებები იქნებოდა შემდეგი:

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
თვითღირებულება	14,184	12,255
დაგროვილი ცვეთა	(2,780)	(2,747)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	11,404	9,508

(b) კაპიტალური ვალდებულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალური ვალდებულებები 295 ათას ლარს შეადგენდა (2020 წლის 31 დეკემბერი: ნული), რაც დაკავშირებულია რისკების მართვის პლატფორმის ლიცენზიის შესყიდვასთან (თაღლითობის პრევენციის საბაზისო მოდული), რომელიც საშუალებას აძლევს ბანკს რეალურ დროში გაანალიზოს მოვლენები და შეადაროს მიმდინარე მონაცემები მომხმარებელთა ისტორიულ ქცევას.

14. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
მიმდინარე ანგარიშები	6,368	6,284
ვადიანი დეპოზიტები	1,334	1,256
	7,702	7,540

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველაზე მსხვილი კლიენტის მიმართ ვალდებულება შეადგენდა 2,315 ათას ლარს (სულ მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და დეპოზიტების ნაშთების 30%) (2020: 2,860 ათასი ლარი (38%)).

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰყავს კლიენტები რომელთა ნაშთები აჭარბებს კაპიტალის 10%-ს.

ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებელთა შემდეგი ტიპებისთვის:

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
ფიზიკური პირები:		
-მიმდინარე ანგარიშები	1,786	1,394
-ვადიანი ანაზრები	501	538
სულ ვალდებულებები ფიზიკური პირების მიმართ	2,287	1,932
კომერციული იურიდიული პირები:		
-მიმდინარე ანგარიშები	4,582	4,890
-ვადიანი ანაზრები	833	718
სულ ვალდებულებები კომერციული იურიდიული პირების მიმართ	5,415	5,608
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	7,702	7,540

მომხმარებელთა ანგარიშების ანალიზი ეკონომიკური სექტორების მიხედვით არის შემდეგი:

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
საინვესტიციო საქმიანობა	2,314	2,862
ფიზიკური პირები	2,287	1,932
ვაჭრობა და მომსახურება	1,248	1,085
ფინანსური მომსახურება	836	395
უძრავი ქონება	429	541
მშენებლობა	121	124
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	65	28
სხვა	402	573
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	7,702	7,540

15. სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკისგან	23,258	12,500
	23,258	12,500

ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხების დაფარვის ვადა არის 2022 წლის 3 იანვრიდან 20 იანვრამდე და მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთი 10.59%-დან 11.25%-მდე მერყეობს (2020: დაფარვის ვადა 2021 წლის 8 იანვარი, 8.06%-იანი საპროცენტო განაკვეთი). საქართველოს ეროვნული ბანკისგან აღებული სესხები უზრუნველყოფილია მთავრობის სახაზინო ობლიგაციებით 24,856 ათასი ლარის ოდენობით (იხ. შენიშვნა 11).

ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

ლარი'000	სესხები საფინანსო დაწესებულებებისგან	სადეპოზიტო სერტიფიკატები*	სუბორდინირებული სესხი	სულ
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	12,500	1,866	-	14,366
ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან				
სესხების მიღება	316,423	-	2,500	318,923
სესხების დაფარვა	(305,703)	-	-	(305,703)
სადეპოზიტო სერტიფიკატებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	10,720	-	2,500	13,220
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები				
საპროცენტო ხარჯი	1,401	190	1	1,592
გადახდილი პროცენტი	(1,363)	(183)	-	(1,546)
სულ სხვა ცვლილებები	38	7	1	46
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	23,258	1,873	2,501	27,632

* 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროზე გაცემული სადეპოზიტო სერტიფიკატის (CD) დაუფარავი ნაშთი შეადგენდა 1,873 ათასი ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 1,866). სადეპოზიტო სერტიფიკატები უნდა იქნეს გადახდილი მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, 2028 წლის 18 იანვარი, და ატარებს წლიურ 9.88 %-იან საპროცენტო განაკვეთს.

16. სუბორდინირებული სესხი

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
სუბორდინირებული სესხი აქციონერისგან	2,501	-
	2,501	-

2021 წლის 30 დეკემბერს, ბანკმა "Silk Road Group Holding (Malta) Limited"-ისგან 2,500 ათასი ლარის ოდენობით სუბორდინირებული სესხი მიიღო. სუბორდინირებული სესხის დაფარვის ვადაა 2031 წლის 30 დეკემბერი. სუბორდინირებული სესხი დენომინირებულია ლარში და მისი წლიური საპროცენტო განაკვეთია 15%. ძირითადად უნდა იქნეს დაფარული დაფარვის ვადის დადგომისას. სუბორდინირებული სესხი არ არის უზრუნველყოფილი.

17. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები

(ა) გამოშვებული კაპიტალი და სააქციო პრემია

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სააქციო კაპიტალი მოიცავდა 611,464 ავტორიზებულ სრულად გადახდილ აქციებს, ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი თითოეული (2020: 611,464 ავტორიზებული სრულად გადახდილი აქციები ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი თითოეული).

ბანკის სააქციო კაპიტალი შედგება აქციონერების შენატანებისგან ქართულ ლარში და მათ ეკუთვნის დივიდენდები და ნებისმიერი კაპიტალის განაწილება ქართულ ლარში.

(b) რეზერვების ბუნება და მიზნობრიობა

ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი მოიცავს ძირითადი საშუალებების კუმულაციურ დადებით გადაფასებულ ღირებულებას ცვეთის გაუნაწილებელ მოგებაში გადატანის შემდეგ, მანამ სანამ აქტივების აღიარება არ შეწყდება ან არ გაუფასურდება.

(c) დივიდენდები

დივიდენდების ვალდებულება შეზღუდულია ბანკის მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგების ოდენობით, რომელიც განსაზღვრულია საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით.

18. პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში ბანკის მიმართ ხორციელდება სამართლებრივი ქმედებები და საჩივრები. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური რაოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის "Silk Road Group Holding (Malta) Limited", რომელიც ბანკის სააქციო კაპიტალის 61.76%-ს ფლობს (ბანკის აქციონერთა სტრუქტურა წარმოდგენილია შენიშვნაში 1 (a)). 2021 წლის 30 დეკემბრისთვის, ბანკის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო "Silk Road Group Holding (Malta) Limited". "Silk Road Group Holding (Malta) Limited" არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის ქართველი ბიზნესმენი გიორგი რამიშვილი.

(b) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

სულ პერსონალის ხარჯებში შეტანილი უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის არის შემდეგი:

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები	1,185	1,200

დაუფარავი ნაშთები და საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება		
გაცემული სესხები - წმინდა საბალანსო ღირებულება		
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	4,990	5,088
აქციონერები	283	294
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	31	14
სუბორდინირებული სესხი		
აქციონერები	2,501	-
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან		
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	3,407	4,007
ხელმძღვანელობის და აქციონერების ახლო ოჯახის წევრები	131	24
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	22	19
აქციონერები	11	32
სხვა	194	142

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები ძირითადად გრძელვადიანია და ატარებს საშუალო საპროცენტო განაკვეთს 9.0%-დან 15.5% -მდე (2020: ძირითადად გრძელვადიანი, საშუალო საპროცენტო განაკვეთი 9.0%-დან 12.0%-მდე). მიმდინარე ანგარიშებს და დეპოზიტებს დაკავშირებული მხარეებისგან ძირითადად დაფარვის ვადა აქვთ 1 წლის განმავლობაში და ატარებენ 10.5%-მდე საშუალო საპროცენტო განაკვეთს (2020: ძირითადად მოკლევადიანი, საშუალო საპროცენტო განაკვეთი 8.0%-მდე).

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია გირაოთი, რომელთან სესხის ღირებულების თანაფარდობაც 57%-დან 166%-მდე მერყეობს (2020: 40%-დან 112%-მდე). დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 241 ათასი ლარი (2020 წლის 31 დეკემბერი: 381 ათასი ლარი).

2021 წელს, ბანკმა საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოსგან შეიძინა ქონება 2,987 ათასი ლარის ოდენობით ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ.

მოგებაში ან ზარალში შეტანილი, დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული ოდენობები, 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის არის შემდეგი:

	<u>2021 ლარი'000</u>	<u>2020 ლარი'000</u>
მოგება ან ზარალი		
საპროცენტო შემოსავალი	621	635
საპროცენტო ხარჯი	333	710
საკონსულტაციო მომსახურების საკომისიო	139	137
საკომისიო შემოსავალი	15	12
ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	200	45
ამონაგები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან	77	-
სხვა შემოსავალი	23	-

20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები

ბანკი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზარებზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.
- დონე 3: არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობების ასახვის მიზნით.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის მათ საბალანსო ღირებულებასთან არის მიახლოებული. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, იხილეთ შენიშვნა 21.

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა, გაურკვეველობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

21. რისკების მართვა

(a) კორპორატიული მმართველობა, შიდა კონტროლის პოლიტიკები და პროცედურები

ბანკი ვალდებულია მართოს თავისი ფინანსური რისკები, რომლებიც წარმოიშვება მისი ოპერაციების შედეგად, რათა მიაღწიოს თავისი პოლიტიკის მიზნებს და ასევე ბანკის ფინანსური მდგომარეობის მართვისას. ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობის გამო ბანკი შემდეგ რისკებს გასწევს:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი; და
- საოპერაციო რისკი

რისკი არის საბანკო საქმიანობის თანდაყოლილი მახასიათებელი, მაგრამ მისი მართვა შესაძლებელია, რისკის ლიმიტებს და სხვა კონტროლის მექანიზმებს დაქვემდებარებული, მუდმივი გამოვლენის, შეფასების და მონიტორინგის საფუძველზე. რისკის მართვის აღნიშნული პროცესი არის გადამწყვეტი ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ყველა პირი ბანკში არის პასუხისმგებელი რისკის დაქვემდებარებულ მისი პასუხისმგებლობების ფარგლებში.

დამოუკიდებელი რისკის კონტროლის პროცესი არ მოიცავს ბიზნეს რისკებს როგორცაა ცვლილებები გარემო პირობებში, ტექნოლოგიაში და მრეწველობაში. მათზე წარმოებს დაკვირვება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესების მეშვეობით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

დირექტორთა საბჭოს აქვს საერთო პასუხისმგებლობა რისკის მართვის ჩარჩოს ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობასა და მისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების მიმოხილვაზე, აგრეთვე არსებითად დიდი დაქვემდებარებების დამტკიცებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო საბოლოოდ პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და კონტროლზე; თუმცა, არსებობს ცალკეული დამოუკიდებელი ორგანოები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვასა და მონიტორინგზე. ამჟამად რისკი იმართება მმართველ საბჭოსთან არსებული, შემდეგი ერთეულების მიერ:

- საკრედიტო რისკს მართავს საკრედიტო რისკის კომიტეტი;
- ლიკვიდურობის რისკს მართავს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO);
- საბაზრო რისკს მართავს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO);
- საოპერაციო რისკს მართავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

(b) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი გასწევს ზარალს იმიტომ, რომ მისი მომხმარებლები, კლიენტები ან კონტრაჰენტები ვერ შეასრულებენ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება წარმოიშვება ბანკის სასესხო და სხვა გარიგებებიდან კონტრაჰენტებთან, რაც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს ბანკისთვის.

ბანკი ახდენს მის მიერ ნაკისრი საკრედიტო რისკის დონეების სტრუქტურირებას, ერთ მსესხებელთან ან მსესხებლების ჯგუფებთან მიმართებაში გაწეული რისკის ოდენობაზე ლიმიტების დაწესებით.

ბანკმა შექმნა საკრედიტო კომისიის ორი დონე, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლებისთვის საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე. თითოეული საკრედიტო კომიტეტის განხილვისა და დამტკიცების ლიმიტები განსხვავდება სესხის ტიპის მიხედვით.

შესაბამისი კლიენტებთან ურთიერთობის მენეჯერების მიერ გახსნილი სასესიო განაცხადები გადაცემულია შესაბამის საკრედიტო კომისიაზე ამ სესხის საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად. საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება ასევე იმართება, ნაწილობრივ, გირაოს მოპოვებით და კორპორატიული ან ინდივიდუალური გარანტიებით.

რადგანაც ამ წლის განმავლობაში ბანკს ჰქონდა შედარებით მცირე ოდენობის ოპერაციები, საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება კონტროლდება ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ.

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს მის ინდივიდუალურ საკრედიტო დაქვემდებარებებს და რეგულარულად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. ეს მიმოხილვა ეფუძნება მომხმარებლის უახლეს ფინანსურ ანგარიშგებას და მსესხებლის მიერ მოწოდებულ სხვა ინფორმაციას, ან ბანკის მიერ სხვაგვარად მოპოვებულ ინფორმაციას.

მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკზე საანგარიშგებო თარიღისთვის არის შემდეგი:

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
აქტივები		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12,602	4,254
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,278	1,171
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	14,938	10,943
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	40,845	41,902
სხვა ფინანსური აქტივები	449	2,390
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება	71,112	60,660

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების სანაცვლოდ ფლობილი უზრუნველყოფის ანალიზისა და მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო რისკის კონცენტრაციაზე ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 12-ში.

(c) ლიკვიდურობის რისკი და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ შეძლებს მისი გადახდის ვალდებულებების დაკმაყოფილებას დაფარვის თარიღისთვის ჩვეულებრივ და სტრესულ სიტუაციაში. რისკის ლიმიტირებისთვის, ბანკის ხელმძღვანელობა მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის გათვალისწინებით, და თვალს ადევნებს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას ყოველდღიურ საფუძველზე. ეს მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და მაღალი შეფასების მქონე გირაოს ხელმისაწვდომობის შეფასებას, რომელიც შეიძლება ასევე, საჭიროების შემთხვევაში გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი ასევე ინარჩუნებს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რათა საჭიროების შემთხვევაში დააგირაოს სებ-ში და მიიღოს დაფინანსება.

ბანკის მიერ ლიკვიდურობის პოზიცია ფასდება და იმართება სებ-ის მიერ დაწესებულ კონკრეტულ ლიკვიდურობის კოეფიციენტზე დაყრდნობით. სებ-ი მოითხოვს ბანკებისგან 100%-ზე მეტი ლიკვიდურობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას. 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კოეფიციენტი იყო შემდეგი:

	2021	2020
LCR “საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი” (ლიკვიდური აქტივების საშუალო თვიური მოცულობა / ვალდებულებების საშუალო თვიური მოცულობა)*	609.82%	442.76%

წინამდებარე კოეფიციენტი არ არის აუდიტირებული.

მოცემული ცხრილები ასახავს არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ფინანსურ აქტივებზე და ვალდებულებებზე მათი ყველაზე ადრეული შესაძლებელი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის მიხედვით. სულ ჯამური თანხის შემოდინება და გადინება, აღწერილი ცხრილებში, არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ აქტივებზე და ვალდებულებებზე.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ლარი'000	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები*					სულ ბრუტო თანხის შემოდინება (გადინება)		საბალანსო ღირებულება
	1-3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14,139	-	-	-	-	14,139	14,139	14,139
მოთხოვნები								
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,278	-	-	-	-	2,278	2,278	2,278
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	948	130	11,032	22,835	19,301	54,246	40,845	40,845
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,714	595	2,588	11,144	7,388	23,429	14,938	14,938
სხვა ფინანსური აქტივები	129	-	-	-	-	129	129	129
სულ ფინანსური აქტივები	19,208	725	13,620	33,979	26,689	94,221	72,329	
სესხები და კრედიტები მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(23,258)	-	-	-	-	(23,258)	(23,258)	(23,258)
კლიენტებისგან სადეპოზიტო სერტიფიკატები	(7,386)	(12)	(12)	(321)	-	(7,731)	(7,702)	(7,702)
სუბორდინირებული სესხი	(92)	-	(92)	(733)	(2,130)	(3,047)	(1,873)	(1,873)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	(373)	(1,501)	(4,378)	(6,252)	(2,501)	(2,501)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(688)	-	(66)	-	-	(754)	(754)	(754)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(31,424)	(12)	(543)	(2,555)	(6,508)	(41,042)	(36,088)	
წარმოებული ხელშეკრულებები								
- ფულადი ნაკადების შემოდინება	10,389	-	-	-	-	10,389	-	-
- ფულადი ნაკადების გადინება	(10,067)	-	-	-	-	(10,067)	320	320
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა აღიარებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	(11,894)	713	13,077	31,424	20,181	53,501	36,561	

* ბანკის წმინდა მიმდინარე ვალდებულების პოზიციის მიუხედავად ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ბანკი არ ექვემდებარება არანაირ არსებით ლიკვიდურობის რისკს, შემდეგის გამო:

- საქართველოში მოქმედ კომერციულ ბანკებს აქვთ შესაძლებლობა მიიღონ ეროვნული ბანკის სესხები სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციების 95%-ის ან/და კორპორატიული სახაზინო ობლიგაციების 90% -ის ოდენობით, რომელსაც ფლობენ კომერციული ბანკები. ბანკის მიერ ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის 40,845 ათას ლარს შეადგენდა (იხ. შენიშვნა 11).
- საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული, 23,258 ათასი ლარის ოდენობით სესხების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადა არის 2022 წლის 20 იანვრამდე (იხ. შენიშვნა 15), მაგრამ შესაძლებელია სესხების ნებისმიერ დროს გახანგრძლივება. გარდა ამისა, ბანკს შეუძლია ეროვნული ბანკისგან დამატებითი დაფინანსების მიღება (იხ. ზემოთ); 2022 წელს, ბანკმა დაფარა ზემოაღნიშნული სესხების ნაწილი და მიიღო ახალი დაფინანსება სებ-ისგან, მსგავსი ვადებითა და პირობებით, და 2022 წელს 15-20 მილიონი ლარის ფარგლებში შეინარჩუნა საშუალო სასესხო ნაშთი სებ-ში.
- ნაკლებად სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი განვითარების შემთხვევაში, ბანკს შეუძლია უკან მიჰყიდოს გრძელვადიანი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები საქართველოს ეროვნულ ბანკს ან გაყიდოს ისინი მეორად ბაზარზე.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი დაფარვის ვადის ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ლარი'000	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები					სულ ბრუტო თანხის შემოდინება (გადინება)		საბალანსო დირებულება
	1-3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	შემოდინება	გადინება		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5,631	-	-	-	-	5,631	5,631	
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,171	-	-	-	-	1,171	1,171	
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	938	1,145	2,736	33,252	20,875	58,946	41,902	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,776	488	1,960	6,781	8,644	19,649	10,943	
სხვა ფინანსური აქტივები	146	-	149	-	-	295	295	
სულ ფინანსური აქტივები	9,662	1,633	4,845	40,033	29,519	85,692	59,942	
სესხები და კრედიტები მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(12,500)	-	-	-	-	(12,500)	(12,500)	
კლიენტებისგან სადეპოზიტო	(7,294)	(17)	(86)	(173)	-	(7,570)	(7,540)	
სერტიფიკატები	(92)	-	(92)	(733)	(2,313)	(3,230)	(1,866)	
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,592)	(132)	-	-	-	(1,724)	(1,724)	
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(21,478)	(149)	(178)	(906)	(2,313)	(25,024)	(23,630)	
წარმოებული ხელშეკრულებები								
- ფულადი ნაკადების შემოდინება	20,300	10,683	13,240	-	-	44,223		
- ფულადი ნაკადების გადინება	(19,255)	(9,829)	(13,106)	-	-	(42,190)	2,095	
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა აღიარებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	(10,771)	2,338	4,801	39,127	27,206	62,701	38,407	

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს, მათი სახელშეკრულებო აღდგენის ან დაფარვის ვადების მიხედვით:

	2021			2020		
	1 წლის განმავლობაში	1 წელზე მეტი	სულ	1 წლის განმავლობაში	1 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14,139	-	14,139	5,631	-	5,631
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,278	-	2,278	1,171	-	1,171
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,072	13,866	14,938	1,354	9,589	10,943
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	11,614	29,231	40,845	1,020	40,882	41,902
სხვა ფინანსური აქტივები	449	-	449	2,390	-	2,390
სულ	29,552	43,097	72,649	11,566	50,471	62,037
ფინანსური ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(23,258)	-	(23,258)	(12,500)	-	(12,500)
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	(7,408)	(294)	(7,702)	(7,396)	(144)	(7,540)
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	(1,873)	(1,873)	-	(1,866)	(1,866)
სუბორდინირებული სესხი	(1)	(2,500)	(2,501)	-	-	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(754)	-	(754)	(1,724)	-	(1,724)
სულ	(31,421)	(4,667)	(36,088)	(21,620)	(2,010)	(23,630)
წმინდა დაქვემდებარება	(1,869)	38,430	36,561	(10,054)	48,461	38,407

ბანკის უნარი დააკმაყოფილოს მისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე მოახდინოს იგივე ოდენობის აქტივების რეალიზაცია დროის იგივე პერიოდში.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება, რაც გამოწვეული იქნება ცვლილებებით საბაზრო ცვლადებში, როგორებიცაა საპროცენტო განაკვეთი, უცხოური გაცვლითი კურსი, და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში და წინსწრების რისკებში კონცენტრაციების გარდა, ბანკს არ გააჩნია არსებითი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

i. საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო. 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი არსებითად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, რადგან მას არ გააჩნია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაშთები, რომლებიც ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მატარებელია.

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საშუალო ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთებს პროცენტული აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთები არის ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე მიღებული შემოსულობების მიახლოებითი ოდენობები.

	2021			2020		
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %			საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		
	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები
პროცენტაანი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	0%	-	-	7.30%	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	15.33%	11.34%	-	15.92%	11.82%	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9.63%	-	-	9.68%	-	-
პროცენტაანი ვალდებულებები						
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები						
კლიენტებისგან სადეპოზიტო სერტიფიკატები	3.02%	1.00%	-	3.69%	1.25%	-
სერტიფიკატები	10.95%	-	-	10.95%	-	-
სუბორდინირებული სესხი	15%	-	-	-	-	-
სესხები და კრედიტები	10.72%	-	-	8.06%	-	-

ii. სავალუტო რისკი

ბანკს გააჩნია სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ახორციელებს სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებას, ფასს-ს მიხედვით ესეთი ქმედებები არ კვალიფიცირდება როგორც ჰეჯირების ურთიერთობები.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი ლარი'000	ევრო ლარი'000	სხვა ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12,655	373	251	13,279
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,247	31	-	2,278
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,222	-	-	3,222
სხვა ფინანსური აქტივები	51	-	-	51
სულ აქტივები	18,175	404	251	18,830
ვალდებულებები				
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები				
კლიენტებისგან	(5,300)	(125)	-	(5,425)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(331)	(13)	-	(344)
სულ ვალდებულებები	(5,631)	(138)	-	(5,769)
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა*	(10,067)	-	-	(10,067)
წმინდა პოზიცია	2,477	266	251	2,994

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი ლარი'000	ევრო ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,828	659	3,487
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,085	86	1,171
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	3,580	-	3,580
სხვა ფინანსური აქტივები	218	4	222
სულ აქტივები	7,711	749	8,460
ვალდებულებები			
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	(4,378)	(344)	(4,722)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(509)	(412)	(921)
სულ ვალდებულებები	(4,887)	(756)	(5,643)
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა*	(5,900)	2,836	(3,064)
წმინდა პოზიცია	(3,076)	2,829	(247)

* ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს უცხოური ვალუტის “ფორვარდ“ ხელშეკრულების ნომინალურ ოდენობებს. ბრუტო ოდენობით აღრიცხული ნომინალური ოდენობა წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების ოდენობას, საორიენტაციო განაკვეთს და წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილების შეფასების საფუძველს. ნომინალური ოდენობები მიაწინებებს წლის ბოლოს დაუფარავი გარიგებების მოცულობაზე და არ იძლევა მინიშნებას საკრედიტო რისკზე.

უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა 2,532 ათასი ლარის ოდენობით, 2021 წელს (2020: 348 ათასი ლარი) წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების მოძრაობას ფორვარდულ გაცვლით ხელშეკრულებებზე და საკურსო სხვაობით განპირობებულ შემოსულობას/ზარალს წლის განმავლობაში და ასევე, მოიცავს ცვლილებებს ნაშთებში საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად.

	31 დეკემბერი 2021		31 დეკემბერი 2020	
	ნომინალური ოდენობა	სამართლიანი ღირებულება	ნომინალური ოდენობა	სამართლიანი ღირებულება
ლარი'000				
უცხოური ვალუტის წარმოებული ხელშეკრულება				
გაყიდვა აშშ დოლარი შესყიდვა ლარი	10,067	320	36,043	1,915
შესყიდვა აშშ დოლარი გაყიდვა ლარი	-	-	(30,964)	180
შესყიდვა ევრო გაყიდვა ლარი	-	-	(2,012)	-
შესყიდვა ევრო გაყიდვა აშშ დოლარი	-	-	(824)	-
გაყიდვა აშშ დოლარი შესყიდვა ევრო	-	-	821	-
	320		2,095	

994 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა აქტივებში" შეტანილია ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულება 320 ათასი ლარის ოდენობით (2020 წლის 31 დეკემბერი: 3,273 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა აქტივებში" შეტანილი ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებები სამართლიანი ღირებულებით 2,095 ათასი ლარი). ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება 1,775 ათასი ლარის ოდენობით 2021 წელს შეტანილია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ 2,532 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა შემოსულობაში (ზემოაღნიშნულის შესაბამისად). (2020: 1,375 ათასი ლარის ოდენობით სამართლიანი ღირებულების ცვლილება შეტანილია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ 348 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა შემოსულობაში).

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 დონის ფარგლებში.

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთი	
	2021	2020	2021	2020
1 აშშ დოლარი	3.2209	3.1097	3.0976	3.2766
1 ევრო	3.8140	3.5519	3.5040	4.0233

ლარის გაუფასურება, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა (შეამცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. აღნიშნული ანალიზი ჩატარდა გადასახადების გამოკლებით, და ეფუძნება უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებას რასაც ბანკი მიიჩნევს გონივრულად შესაძლებელს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩებოდა.

	2021 ლარი'000	2020 ლარი'000
აშშ დოლარის 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებაში	211	(261)
ევროს 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებაში	23	240

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექნებოდა იგივე, მაგრამ საპირისპირო გავლენა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე მითითებული ოდენობებით, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი რჩება უცვლელი.

(e) საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მოვლენების გამო. როდესაც ვერ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ კონტროლის სტრუქტურისა და მონიტორინგის და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების საშუალებით ბანკს შეუძლია რისკების მართვა. კონტროლის სისტემა უნდა ითვალისწინებდეს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, უფლებამოსილების მინიჭებასა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

22. COVID-19-ის გავლენა

COVID-19-ის პანდემიამ 2020 წლის დასაწყისში და მისმა სწრაფმა გავრცელებამ მსოფლიოს გარშემო, იქონია არსებითი გავლენა და ცვლილებები შეიტანა ბიზნეს გარემოში მსოფლიოს გარშემო ყველა ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც.

2020 წლის 11 მარტს, მსოფლიოს ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. COVID-19-ის საზოგადოების ჯანმრთელობისთვის პოტენციურად სერიოზული საფრთხის საპასუხოდ, საქართველოს მთავრობამ ვირუსის გავრცელების საწინააღმდეგო ზომები მიიღო, რაც მოიცავს სასაზღვრო გადაადგილებაზე შეზღუდვების დაწესებას, უცხოელი სტუმრებისთვის ქვეყანაში შემოსვლის შეზღუდვებს და ბიზნეს საზოგადოებისთვის მითითების მიცემას, რომ თანამშრომლები სახლიდან მუშაობის რეჟიმზე გადაეყვანათ. სოციალური დისტანცირების გასაუმჯობესებლად, სკოლები, რესტორნები, კინოთეატრები და სპორტული ღონისძიებები 2020 წლის უმეტესი პერიოდის განმავლობაში იქნა შეჩერებული.

2020 წლის მარტის ბოლოს, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა წარადგინა განახლებული

საზედამხედველო გეგმა საქართველოს საბანკო სექტორისთვის, რომლის მიზანი იყო გლობალური COVID-19 პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი ფინანსური და ეკონომიკური გამოწვევების შემსუბუქება. ზომები, რომლებიც დაუყოვნებლივ შევიდა ძალაში, ძირითადად მიმართული იყო კაპიტალის ადეკვატურობასა და ლიკვიდურობაზე, რომლებიც ბანკებს საშუალებას აძლევს გამოიყენონ არსებული საზედამხედველო კაპიტალის ბუფერები მომხმარებლების მხარდასაჭერად არსებულ, ფინანსურად დაძაბულ ვითარებაში, რომ შეძლებისდაგვარად განაგრძონ ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობა და ეკონომიკის მხარდაჭერა მიმდინარე საკრედიტო ოპერაციების მეშვეობით. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების შესახებ ეროვნული ბანკის რეგულაციები წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში. ამასთანავე, საერთაშორისო ორგანიზაციებისაგან დაფინანსების მობილიზაციისა და მისი ანტიკრიზისული სტიმულირების გეგმის საშუალებით, მთავრობამ გამოაცხადა მხარდაჭერის მთელი რიგი ღონისძიებები და პაკეტი ფიზიკური პირებისა და ბიზნესებისთვის COVID-19-ის უარყოფითი ეკონომიკური გავლენის შესამსუბუქებლად.

COVID-19-ის პანდემიამ 2020 წელს დაუყოვნებელი უარყოფითი გავლენა იქონია ბანკის ოპერაციებზე და ბანკის მხრიდან სეზონის მიერ დადგენილი მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნის დარღვევა გამოიწვია. ამასთანავე, 2020 წელს, კლიენტებისთვის საშელავათო პერიოდის შეთავაზების შედეგად, ბანკის წმინდა ზარალმა სესხების მოდიფიკაციიდან შეადგინა 106 ათასი ლარი (იხ. შენიშვნები 4 და 12). ბანკმა მიიღო რამდენიმე მდგრადობის პროტოკოლი და ბიზნესის უწყვეტობის უზრუნველყოფის კომპლექსური გეგმა (BCP), რომელიც მიმართულია საქართველოში COVID-19-ის გავრცელების შეჩერებასა და მისი ბიზნესისა და საზოგადოებაზე უარყოფითი გავლენის შემსუბუქებაზე.

2021 წლის პირველ ნახევარში, საქართველოს მთავრობამ COVID-19 პანდემიის გამო დაწესებული ძირითადი შეზღუდვების ეტაპობრივი მოხსნა დაიწყო. ვაქცინების გავრცელება, რომლებიც COVID-19-გან მაღალი დონის იმუნიტეტს უზრუნველყოფს, იძლევა დადებით ხედვას ეკონომიკისა და ბიზნესის გარემოს სამომავლო პერსპექტივებზე, როგორც საქართველოში ასევე მთელ მსოფლიოში. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში ჯერ კიდევ COVID-19-ის შემთხვევების დიდი რაოდენობაა, კარანტინი არ არის მოსალოდნელი და ეკონომიკა აღდგენის გზაზეა, დადებითი სამომავლო პერსპექტივით.

ბანკი მუდმივად თვალყურს ადევნებს ეკონომიკური ტენდენციების განვითარებას COVID-19 პანდემიის ფონზე და მის გავლენას ბიზნესზე, მომხმარებლებსა და თანამშრომლებზე. კვლავ არსებობს გაურკვევლობები ზრდის ტემპების გლობალური შენელების მასშტაბებთან დაკავშირებით, რომელიც გამოწვეული იქნება მიმდინარე პანდემიით, შედეგად ბანკი გააგრძელებს შესაბამისი ზომების მიღებას მუდმივად ცვალებადი გარემოებების პროაქტიულად მართვის მიზნით. ბანკის ლიკვიდურობის მდგომარეობისა და სამომავლო ოპერაციების დირექტორების შეფასება მოცემულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 2(c) და 21(c) შენიშვნებში.

23. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს აქტიურად მართულ კაპიტალის ბაზას ბიზნესისთვის დამახასიათებელი რისკების უზრუნველყოფის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა კონტროლდება, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობის მიზნით დადგენილი კოეფიციენტებით (სხვა ზომებთან ერთად).

ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია (i) უზრუნველყოფა იმისა, რომ ბანკი შესაბამისობაში იყოს გარედან, სეზონის მიერ დაწესებულ კაპიტალის მოთხოვნებთან, (ii) ბანკის მიერ უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის მიხედვით საქმიანობის გაგრძელების უზრუნველყოფა და აღნიშნულის მონიტორინგი ყოველთვიური ანგარიშებით, რომელიც ასახავს მათ გამოთვლებს და მიმოხილულია და შემდგომ წარდგენილია ეროვნული ბანკისთვის.

ბანკი მართავს მის კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური

პირობების ცვლილებისა და მისი საქმიანობისთვის დამახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, ბანკს შეუძლია ხელახლა შეაფასოს თავისი ბიზნეს სტრატეგია ან შეცვალოს აქციონერებისთვის კაპიტალზე უკუგების ოდენობა ან გამოუშვას კაპიტალის ფასიანი ქაღალდები. წინა წლებთან შედარებით არ ყოფილა შეტანილი ცვლილებები მიზნებში, პოლიტიკებსა და პროცესებში.

კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ ეროვნული ბანკის დადგენილების თანახმად (დადგენილება N100/04) 2017 წლის 18 დეკემბერს გადახედილი იქნა მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნების კოეფიციენტები. 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი პირველადი კაპიტალი (CET I), პირველადი კაპიტალი (Tier I) და მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტები განისაზღვრა, შესაბამისად, 4.50%, 6.00% და 8.00%-ის დონეზე. კაპიტალის კონსერვაციის და კონტრციკლური ბუფერები 0%-ით განისაზღვრა (2020: 0% და 0% შესაბამისად).

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკს უნდა შეენარჩუნებინა სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერი 0.11%-ზე (2020: 0.13%), საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი 4.68%-ზე (2020: 3.23%) და წმინდა GRAPE ბუფერი 9.2%-ის დონეზე (2020: 9.7%). დანარჩენი პილარ 2-ის ბუფერები უნდა იქნეს შენარჩუნებული ნული პროცენტის დონეზე (2020: 0%). ბაზელ III-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკს უნდა შეენარჩუნებინა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი, ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი და პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 21.98%, 11.63% და 8.72%-ის დონეზე, შესაბამისად (2020: 21.06%, 8.68% და 6.51%, შესაბამისად). ბანკი შესაბამისობაში იყო აღნიშნული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან 2021 წლის 31 დეკემბრის და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გაანგარიშება ეროვნული ბანკის სააღრიცხვო წესებისა და კაპიტალის ადეკვატურობის ბაზელ III ჩარჩოს შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბრისა და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ლარი'000	2021	2020
პირველადი კაპიტალი*	49,632	49,016
დამატებითი კაპიტალი*	2,863	174
სულ საზედამხედველო კაპიტალი*	52,495	49,190
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	66,480	56,341
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი*	78.96%	87.31%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის (CET I) ადეკვატურობის კოეფიციენტი / პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	74.66%	87.00%

*აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღისათვის, ბანკი შესაბამისობაში იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნასთან 50,000 ათასი ლარის ოდენობით (არ არის აუდიტირებული). (2020 წლის 31 დეკემბერი: ბანკს დარღვეული ქონდა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნა, გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 2 (c)).